

Dzięk **Bydgoski**

10 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: **DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA**
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILENSKA - DZIEŃ CIECHOCIŃSKI

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Świat pracy w nowym ustroju Państwa

Dla świata pracy przebudowa ustroju Państwa jest sprawą pierwszorzędną wagi. W dotychczasowym bowiem ustroju zajmował niewydatne stanowisko.

Materialem, choć niezawsze materiałem tylko, ogniwem, łączącym świat pracy z Państwem, jest warsztat pracy. Tu się rozpoczyna i spełnia życie zbiorowe robotników, tutaj dokonać się też może i powinno ustrojowe włączenie sił twórczych tej grupy społecznej w szarmonizowane życie organizmu państwowego. Z wewnętrznym ustrojem Państwa jednak związać się może świat pracy przez samorząd w postaci Izby Pracy i przejście pewnej dziedziny spraw, wchodzących w zakres administracji państwowej.

W ten sposób może być mowa o wpływie świata pracy na sprawy publiczne.

Wpływ ten jest przesadzony w Konstytucji w art. 9, jeśli chodzi o zespolenie w harmonijnym współdziałaniu na terenie pracy zawodowej i w art. 76 — jeśli chodzi o udział w wykonaniu gospodarczych zadań.

Nie są dla nikogo obce zastrzeżenia, jakie wysuwano, ilekroć poruszana była sprawa samorządu świata pracy. Zastrzeżenia te wynikały przeważnie z analizy stosunków, panujących w związkach zawodowych, które miałyby być podbudową i źródłem samorządu świata pracy. Istotnie trudno nie przyznać, że stosunek do Państwa w środowiskach robotniczych bardzo często układa się jak stosunek dwu kontrahentów. Skłócenie i rozbieżność, udostępnienie akcji politycznej, często Państwu wrogię, niesumienność, czasem i nieuczciwość niektórych kierowników organizacyjnych, nadużywanie dla celów partyjnych, dramatyczna często licytacja między centralami — wszystko to wpływało na obniżenie powagi ruchu zawodowego.

Nie można jednak zapominać, że ruch ten przechodzi proces regeneracji. Ostatnie zwłaszcza lata wykazały, że świat pracy nie chce być sługą partyjnych interesów, ani ofiarą licytacji konkurujących z sobą o wpływ polityczny organizacji. Zdają sobie sprawę robotnicy, że spokojna, rzeczowa ocena realnych możliwości posiada większe znaczenie, niż pełne frazesów a nierealne rezolucje. Zrozumienie konieczności oddania własnego wysiłku na rzecz dobra powszechnego oraz współdziałaniu z innymi grupami społecznymi zapełnia treść inicjatywę społecznej organizacji zawodowych.

Orientowanie się świata pracy na ten właśnie kierunek myślenia wymaga jasnych wskazań i decyzji, aby nie trafiły do robotnika podszepty uboczne, pochodzące od wrogich elementów. Dlatego też zagadnienie Izby Pracy staje się podwójnie aktualne.

Nie można wyczekiwać, aż w związkach zawodowych zakończy się proces wewnętrznego kształtowania. Treść ich będzie zmieniana przez życie. Nurtować je będą różne prądy i ambicje. Tworzyć się będzie powoli nowy typ przodownika w organizacjach robotniczych. Byłoby wysoce pożądanym, aby proces konso-

(Ciąg dalszy na stronie 2-ej).

Gdańsk otworzył swe granice dla bezcłowego przywozu towarów

Krok ten przekreśla istniejący między Polską a Wolnym Miastem stan prawny

Senat gdański udzielił w czwartek przedpołudniem prezydentowi senatu gdańskiego Greiserowi nadzwyczajnych pełnomocnictw, upoważniających go do samodzielnych wystąpień.

Na mocy tych pełnomocnictw zarządził prezydent senatu gdańskiego, że krajowy urząd celny w Gdańsku załatwić ma bez pobrania cła nabyte bez narażenia zapasu dewiz rozmaite gatunki pewnych ilości towarów, niezbędnych do życia ludności, a mianowicie:

nierogaciznę, żyto, paszę, masło i jaja, lekarstwa, artykuły drogeryjne, artykuły lecznicze, węgiel, koks, brykiety, oraz wszystkie towary, nadchodzące przez pocztę i w paczkach.

W przyszłości lista wprowadzanych bez cła towarów może być rozszerzona.

Załatwianie i nadzór importu wolnego od cła polecił senat **urzędowi handlu zagranicznego.**

Rozporządzenie o ruchu płatniczym z zagranicą z 17 lipca rb., na podstawie którego w pewnym zakresie konieczne są zezwolenia urzędu nadzorczego nad obrotem płatniczym — obowiązuje nadal.

* * *

Południowa gdańska prasa niemiecka, przyniosła w czwartkowym wydaniu informacje o udzieleniu przez prezydenta Greiserowi nadzwyczajnych pełnomocnictw oraz o wydaniu przez niego, na podstawie tych pełnomocnictw, pierwszego zarządzenia, a mianowicie „zarządzenia o bezcłowym wwozie towarów do Gdańska”.

Prasa ta zaopatruje powyższe informacje w nad wyraz długie i zarazem mętne komentarze, twierdząc, jakoby zarządzenie o bezcłowym wwozie towarów do Gdańska było konieczną reakcją władz gdańskich na zarządzenie polskiego

ministra skarbu w sprawie cienia towarów zagranicznych, przeznaczonych dla Polski, w urzędach celnych, znajdujących się na terytorjum polskim.

Podkreślić należy z całym naciskiem, że Gdańsk, wprowadzając bezcłowy wóz towarów, brnie po tej samej drodze, na jaką wkroczył w dniu 11 czerwca przez zarządzenie ograniczeń dewizowych. Droga ta przekreśla polsko-gdański stan prawny, wprowadzając weń zwiększający się z dnia na dzień chaos. Nie ulega wątpliwości, że rząd polski **przedsięwzięciem wszelkie niezbędne środki dla zlikwidowania tego cha-**

osu, jak również i to, że wskutek ostatnich posunięć na szachownicy gdańskiej sprawa tragedii finansowej i gospodarczej Wolnego Miasta dojrzeje coraz szybciej do rozwiązania.

Jak tłumacza zarządzenie Senatu czynnik gdańskie?

„Danziger Neueste Nachrichten” zamieszcza sprawozdanie z konferencji prasowej, która odbyła się wczoraj w senacie w sprawie **wydanych przez Senat rozporządzeń celnych.** Sytuacja obecna zaostrzyła się do tego stopnia, że Senat gdański zmuszony został do samodzielnego działania. Na skutek polskich zarządzeń celnych, polskie koła gospodarcze zostały zniechęcone do utrzymywania dalszych stosunków handlowych z Gdańskiem i firmy gdańskie **poczęły przenosić swoje najważniejsze działy do Gdyni.** Utrzymanie tego stanu rzeczy oznacza gospodarczą ruinę Wolnego Miasta.

Dla Senatu istniały dwie możliwości. Mógł on załatwić sprawę przez **bezpośrednie rokowania z Polską,** lub też **przekazać sprawę Lidze Narodów.** Droga do Genewy wymaga jednak **bardzo dużo czasu.** Senat gdański stoi na stanowisku, że **naależy wejść na drogę bezpośrednich rokowań,** by usunąć trudności.

Prezydent Senatu Greiser odbył konferencję z Komisarzem Generalnym Rzplitej ministrem Papée, zawiadamiając go, że Senat gdański gotowy jest **natychmiast podjąć rokowania w sprawie całokształtu kwestyj gospodarczych i celnych.** Gdańsk kładzie nacisk na to, aby załatwienie trudności nastąpiło jaknajszybciej, doprowadzając do zupełnego wyjaśnienia sytuacji.

Wobec tego, że bezpośrednio rokowania z Polską wymagają również czasu, Senat gdański zdecydował się na obecne posunięcie, **zdając sobie sprawę z jego doniosłości.** Prezydent Senatu na mocy upoważnienia Senatu wydał zarządzenie, że do czasu odwołania **wszystkie potrzebne dla zaspokojenia potrzeb ludności gdańskiej towary jak zboże, żywność, węgiel itd., mogą być sprowadzane do Gdańska bez uiszczania cła.** Nie oznacza to w żadnym razie proklamowania terenu Wolnego Miasta jako strefy wolnocłowej.

Pozatem spodziewać się należy, że podniesione będą również opłaty **celem pokrycia kosztów gdańskiej administracji celnej.** Umowa z Polską dotyczyć będzie także wyeliminowania **wahań kursu złotego i guldena.** Senat gdański gotów jest niezwłocznie rozpocząć praktyczne rokowania i spodziewa się, że **czynnik polskie nie będą się dopatrywały w postępowaniu Senatu gdańskiego akcji politycznej.**

„Dar Pomorza” wróci do Gdyni z końcem sierpnia

Według otrzymanych przez nas informacji, statek szkolny „Dar Pomorza” po szczęśliwym odbyciu podróży dookoła świata, **spodziewany jest w Gdyni w ostatnich dniach sierpnia br.**

W związku z powrotem „Daru Pomorza”, Gdynia przygotowuje **uroczyste powitanie załogi statku.**

Tragiczny wypadek na ulicy w Grudziądzu

Listonosz przejechany przez samochód

Straszny wypadek wydarzył się w czwartek o godz. 11.30 na ul. Dworcowej w Grudziądzu, tuż przy dworcu.

W stronę dworca od strony miasta jechało auto ciężarowe firmy „Gazolina”. Gdy auto znalazło się przy wylocie ul. Mikołaja z Ryńska, wyjechał z dworca na rowerze listonosz Franciszek Wiśniewski skręcając akurat w tę ulicę.

Nagle rozległ się straszliwy krzyk.

Na szynach tramwajowych leżał obficie krwią brocząc listonosz. Widocznie nie zdążył on wyminąć samochodu i został najechany. Rower leżał zdruzgotany, ofiara wypadku jęcząc broczyła krwią. Twarz ofiary wypadku była straszliwie strzaskana.

Wezwano natychmiast pogotowie ratunkowe. Tymczasem przybył ksiądz który udzielił ciężko rannemu ostatnie namaszczenie, poczem przewieziono go do szpitala miejskiego.

Wiśniewski od niedawna dopiero był w Grudziądzu, dokąd został przeniesiony z Lubawy.

Dziwnym trafem świadkiem wypadku była żona Wiśniewskiego, która akurat znajdowała się w pobliżu dworca.

Kto ponosi winę tego tragicznego wypadku ustali śledztwo.

Smierć cyklisty na szosie pod Bydgoszczą

Oślepiiony tumanami kurzu po przejeździe motocyklu cyklista wpadł pod koła nadjeżdżającego autobusu

Straszny wypadek zdarzył się onegdaj na szosie Bydgoszcz — Żołędowo. Szosą tą jechał na rowerze syn rolnika z Żołędowa 19-letni **Franciszek Murawski,** gdy w pewnym momencie z przeciwnej strony nadjechał w szybkim tempie motocykl. Motocykl minął cyklistę z taką szybkością, iż po jego przejeździe wzbil się nad szosę gęsty tuman kurzu, który zdezorientował Murawskiego. Nieszczęśliwy, przecierając oczy, nie zwracał uwagi na dalszą jazdę, a w tem, w kilka sekund później nadjechał z przeciwnej strony autobus. Gdy Murawski usłyszał groźny szum pędzącej maszyny, było już za późno. Potężne uderzenie zderzaka rozbiło rower na kawałki, a nieszczęśliwy cyklista został przez koła samochodu **poturbowany tak silnie, iż w niespełna trzy godziny później zmarł w lecznicy.**

(Dokończenie art. wstęp. ze str. 1)

lidacji i rzeczowego przygotowania się związków do zadań, jakie w Państwie mają one spełnić, postępował możliwie szybko.

Nakoniec zaznaczyć należy, iż administracja państwowa może być poważnie odciążona od załatwiania szeregu spraw które mogą być pozostawione samodzielnie wykonaniu przez Izby Pracy. Takie sprawy jak bezpieczeństwo pracy, higiena pracy, badanie rynku pracy i pośrednictwo, urlopy robotnicze, szkolnictwo i kształcenia zawodowe, stypendja, wychowanie obywatelskie i gospodarcze, statystyka w zakresie warunków pracy, konsolidacja ruchu zawodowego itp. bez żadnych zastrzeżeń mogą być przekazane Izdom Pracy.

Postanowienia nowej Konstytucji nie mogą pozostać tylko życzeniem. Wypełnić je musi treść czynu obywatelskiego. Trzeba dopomóc wyzwoleniu się z tych szlachetnych ambicji, urealnić te siły potencjalne, które muszą być wciągnięte do udziału w dziele budowania siły i powagi Państwa.

Leopold Tomaszewicz.

Kalendarzyk wyborczy

W poniedziałek, dnia 5 bm. przewodniczący komisji okręgowych i okręgowi komisarze wyborczy otrzymają już protokoły z zebrań wyborczych. Będą one zawierały listy obecnych na zebraniach.

Dn. 4 bm. upływa termin zgłaszania delegatów do zgromadzeń okręgowych przez wyborców do Sejmu w drodze specjalnych list, opatrzonech 500 podpisami na każdego delegata. W ten sposób skład okręgowych zgromadzeń powołanych do ustalenia kandydatów na posłów będzie w ciągu nadchodzącego tygodnia ostatecznie ustalony.

Do dn. 9 bm. okręgowym komisarzom wyborczym przysługuje prawo unieważnienia wyborów delegatów, dokonanych w sposób niezgodny z prawem. Zgromadzenia okręgowe zbiorą się dn. 14 bm. dla dokonania wyboru kandydatów na posłów do Sejmu.

Delegaci Rady Miejskiej w Toruniu do Zgromadzenia Okręgowego

Wczoraj w godzinach wieczornych odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej w Toruniu, na którym dokonano wyboru 14 delegatów do Zgromadzenia Okręgowego. W posiedzeniu na ogólną liczbę 37 radnych wzięło udział 20, m. in. p. radny Mazany, reprezentujący Związek Młodych Narodowców i p. radny Malinowski — Związek Zawodowy Polski.

W wyniku wyborów do Zgromadzenia Okręgowego wybrano pp. mgr. Schaba, Merdasa, adw. Przysieckiego, Rolewskiego, Dreckiego, Kociurskiego, dr. Łukowicza, Błaszkiwicza, Szulca, Drygalskiego, Kuliczowską i Dąbrowskiego, wszystkich z Narodowego Bloku Gospodarczo-Społecznego oraz pp. Mazanego i Tarnowskiego ze Związku Młodych Narodowców (Z. M. N.).

Zmyty z pokładu jachtu student lwowski utonął w falach Bałtyku

W pobliżu cypla helskiego wydarzył się tragiczny wypadek, w którym zginęła jedna osoba. Podczas wycieczki jachtem „Poświst“ w czasie gwałtownej burzy na morzu fala zmyła z pokładu studenta politechniki lwowskiej Czerwińskiego. Rzucone koło ratunkowe nie dosięgnęło tonącego, a silna fala odepchnęła nieszczęśliwego dalek na wodę. Po chwili Czerwiński pograżył się w falach, zanim zdołano pospieszyć mu z pomocą.

Gazeta pokładowa na statku „Piłsudski“

Na nowowbudowanym naszym transatlantyku „Piłsudski“ wydawana będzie gazeta pokładowa p. n. „Kurjer Morski“ w językach polskim i angielskim. Gazeta zawierać będzie najnowsze wiadomości z kraju i zagranicy, otrzymywane drogą radiową oraz kronikę życia na statku.

Ciągnięcie Pożyczki Budowlanej

Warszawa, 1. 8. (PAT). W czasie dzisiejszego ciągnięcia 3 proc. Premjowej Pożyczki Budowlanej następujące premje padły na numery: 250.000 zł na nr. 828.358, 50.000 zł na nr. 793.942, po 10.000 zł na nr. 669.848, 41.993, 689.731, 20.341, 157.602, 193.714, 815.742, 917.177, 455.900, 530.374.

Trudności z uzgodnieniem tekstu rezolucji genewskiej

Opór Włoch — Rokowania trwają

Paryż, 1. 8. (PAT). Havas donosi z Genewy: Laval, Eden i Avenol opracowali projekt przedwstępny rezolucji, który jest obecnie podstawą rozmów. Sądzą tu, że formuła opracowana przez Laval, Edena i Avenola dąży do usunięcia z obecnej Sesji Rady dyskusji tego rodzaju, która ogarniając całokształt zatargu włosko-abisyńskiego, mogłaby wciągnąć Radę na inne drogi, niż sama ona sobie zakreśliła, odraczając zbadanie ogólne zagadnienia do 25 sierpnia.

London, 1. 8. (PAT). Agencja Reutersa donosi z Genewy opracowany projekt reformy składa się z 4 punktów. Pier-

szy z nich zaleca wznowienie procedury koncyliacji, drugi zawiera zobowiązanie do nie rozpoczynania wojny w czasie koncyliacji. Punkt trzeci mówi o powołaniu piątego arbitra. Punkt czwarty zawiera oświadczenie, iż sygnatariusze traktatu z 1906 r. o Abisynji udziela swej pomocy dla uregulowania sprawy.

Genewa, 1. 8. (PAT). Publiczne posiedzenie Rady Ligi Narodów, które wyznaczono było na godz. 17, nie doszło do skutku, ponieważ w toku rozmów zakupowych między Edenem, Lavalem i Aloisim nie zdołano uzgodnić tekstu rezolucji, która miała być przyjęta przez

Radę. Wedle doniesień pracy genewskiej, rezolucja ta w pierwotnym brzmieniu wskazywać miała na konieczność podjęcia prac przez włosko-abisyńską komisję pojednawczo-rozjemczą, przy czym zawierała miała określenie uprawnień tej komisji.

Uprawnienia te zgodnie z życzeniem Włoch miały być ograniczone wyłącznie do zajęć pod Ual-Ual. Ponadto Rada Ligi Narodów przyjąć miała do wiadomości, jak głosiła rezolucja, zgodę obu stron co do szybkiego mianowania piątego arbitra w komisji pojednawczo-rozjemczej. Wreszcie rezolucja przewidywała miała wszczęcie rokowań między Francją, Anglią i Włochami jako sygnatariuszami traktatu z r. 1906. Na wniosek ministra Edena do rezolucji miała być włączona poprawka, że gdyby rokowania te nie doprowadziły do pozytywnych wyników, Rada Ligi Narodów zajęłaby się całokształtem zatargu włosko-abisyńskiego na sesji, która rozpoczęłaby się dn. 4-go września br.

Ponadto minister Eden zażądać miał, aby rezolucja wyraźnie zobowiązywała strony do nieuciekania się do siły we wzajemnych stosunkach. Powyższa rezolucja nie została przyjęta przez delegację włoską, której szef baron Alois spędził dzisiejsze przedpołudnie na dłuższej rozmowie telefonicznej z Mussolinim, poczem o godz. 16 udał się do Laval, by zakomunikować mu uwagi, bądź kontrpropozycję włoską. We włoskich kołach prasowych panuje opinja, że zastrzeżenia włoskie dotyczą głównie tej części rezolucji, która upoważniałaby Radę Ligi Narodów do zajęcia się całokształtem zatargu włosko-abisyńskiego.

Również trudności wywołuje żądanie Anglii co do nie uciekania się do siły, jakkolwiek nie brak przypuszczeń, że kompromis w tej sprawie dałby się być może chwilowo osiągnąć przez powołanie się na traktat włosko-abisyński z r. 1928. Oficjalne jednak powody opozycji Włoch nie są znane. Natomiast wiadomo, że po popołudniowych rozmowach Aloisiego i Laval sekretarz generalny Quai d'Orsay Leger udał się do ministra Edena, by zakomunikować treść odpowiedzi włoskiej na propozycję francusko-angielską. W ten sposób mimo dużych trudności rokowania trwają, nie jest wykluczone, że jutro doprowadzą do kompromisu.

Polska delegacja wojskowa na uroczystości warneńskie

Sołja, 1. 8. (PAT). Dziś przybyła samolotem do Sołji polska delegacja wojskowa, która weźmie udział w uroczystości odsłonięcia mauzoleum króla Władysława Warneńczyka. Polską delegację, na której czele stoi generał Orlicz-Dreszer powitali na lotnisku przedstawiciele władz wojskowych z generałem Bojczewem na czele oraz przedstawiciele poselstwa Rzplitej. W sobotę rano delegacja polska udaje się do Warny.

Nominacja gabinetu Colljna podpisana

Haga, 1. 8. (PAT). Królowa podpisała dekret nominacyjny gabinetu Colljna. Izby będą zwołane, jak mówią w kołach politycznych, dopiero we wrześniu.

Dalsze prace przy usuwaniu gruzów w Warszawie przy ul. Freta

Zgon siódmej ofiary katastrofy

Warszawa, 7. 8. (PAT). W dalszym ciągu trwa akcja przy usuwaniu gruzów przy ul. Freta nr. 16. Praca przy tem potrwa jeszcze do wieczora. Wczoraj wieczorem zmarła wskutek odniesionych ran siódma ofiara katastrofy budowlanej. Obecnie trwa również akcja

przy umacnianiu pozostałych zagrożonych części domu.

Komisja budowlana bada przyczyny katastrofy. Pod gruzami dalszych ofiar nie znaleziono, wobec czego wczorajsza wersja, iż brak jeszcze 7 osób, okazała się nieprawdziwa.

W dziedzinie lotnictwa i przemysłu balonowego Polska zajmuje przodujące miejsce

Wywiad ze słynnym lotnikiem belgijskim kpt. Demuyter

Warszawa, 1. 8. (PAT) W wywiadzie, udzielonym przedstawicielowi PAT'a, słynny belgijski lotnik balonowy kpt. Demuyter, który jak wiadomo przed kilkunastu dniami lądował w Polsce pod Rozlucem, oświadczył m. in., że lot z Belgii do Polski odbył się w warunkach atmosferycznych na ogół pomyślnych. Długość trasy, jaką przeleciał balon, wyniosła 1400 km na wysokości od 3 i pół do 5.900 m. Lotu dokonano w ciągu 24 godzin.

Był on uciążliwy jedynie w nocy, gdyż lotnikom dotkliwie dało się odczuwać przenikliwe zimno. Podróży tej lotnicy belgijscy nie zaliczają do zbyt wygodnych, ponieważ w koszu niewielkich rozmiarów było ciasno z tego powodu, że lotnicy zabrali ze sobą dużą ilość broszur i odezów, dotyczących wystawy belgijskiej, które po drodze rozrzucali. Balon wystartował z Brukseli dnia 21 lipca podczas t. zw. święta

pracy. Kpt. Demuyter z wielkim entuzjazmem wyraża się o polskim lotnictwie i przemyśle balonowym, podkreślając, że balonswój zostawia pod opieką polskich specjalistów, uważając, że wystarczy, jeżeli będą z jego sprzętem obchodzili się z taką samą troskliwością, z jaką traktują własne balony. Kpt. Demuyter oświadczył dalej, że Polska pod względem przemysłu balonowego zajmuje obecnie przodujące miejsce na świecie.

W zakończeniu kpt. Demuyter wyraził serdeczne podziękowanie za przyjęcie, z jakim się spotkał w Polsce, podkreślając w końcu piękne położenie miejscowości, gdzie lądował w Rozluczu w pobliżu schroniska w powiecie turczańskim. Lotnik jest zachwycony malowniczością tej miejscowości i twierdzi, że będzie w Belgii propagatorem turystycznych walorów południowo-wschodniej Polski.

Tragedja sowieckiej łodzi podwodnej

55 osób załogi żywcem pogrzebanych na dnie Zatoki Fińskiej

Moskwa, 1. 8. (PAT). W zatoce fińskiej, podczas manewrów floty sowieckiej, dn. 25 lipca br., wydarzyła się katastrofa: zatonięła łódź podwodna B3 wraz z całą załogą 55 ludzi. Nikt nie zdołał się uratować. Przyczyną katastrofy było zderzenie łodzi podwodnej w chwili pogrążenia z jednym z okrętów.

B3 była łodzią starego typu, czynną od 1917 r. Rząd sowiecki postanowił przyznać jednorazowo rodzinom ofiar katastrofy po 10.000 rb. oraz dożywotnie renty. Wydano zarządzenia w celu wydobycia zatoniętej łodzi. Pogrzeb ofiar odbędzie się w Kronsztacie.

Dozorca willi w Jastarni zamordował swą żonę

Następnie sam sobie poderzwał gardło

Dozorca willi w pobliżu dworca kolejowego w Jastarni niejaki Józef Szalczewski zamordował swoją żonę, podrzynając jej gardło. Szalczewska poniosła śmierć na miejscu. Zbrodniarz tą samą brzytwą poderzwał sam sobie gardło i

wybiegł przed willę, gdzie wkrótce potem skonał. Na miejsce przybyła komisja sądowo-lekarska. Niezwykła ta zbrodnia wywołała na całym wybrzeżu wstrząsające wrażenie.

Endecki Klub w Radzie Miejskiej m. Torunia traci członków

Deklaracja radnego Mazanego

Dotychczasowy członek Klubu Narodowego w toruńskiej Radzie Miejskiej p. Ignacy Mazany przesłał w dn. 1 bm. do prezydium Rady Miejskiej następujące dwa oświadczenia, których tekst poniżej w całości zamieszczamy:

Oświadczenie I.

Niniejszem oświadczam, że z dniem 31 lipca br. wystąpiłem z Klubu Stronnictwa Narodowego Rady miasta Torunia, o czem Klub wyżej wymieniony listownie za pokwitowaniem uwiadomiłem.

Powodem mego wystąpienia jest negatywny stosunek Stronnictwa Narodowego do całej rzeczywistości polskiej, na którą ja, jako przedstawiciel Związku Młodych Narodowców, zapatruję się trzeźwo i realnie.

Z poważaniem (—) Ignacy Mazany.

Oświadczenie II.

Niniejszem oświadczam, że z dniem 31 lipca br. reprezentuję w Radzie Miejskiej miasta Torunia samodzielnie Związek Młodych Narodowców.

Zaznaczam, że do Rady Miejskiej wszedłem jako członek Związku Młodych Narodowców („Słowo Pomorskie“ z dn. 27 i 28 listopada 1933) i tylko ze względów taktycznych należałem do Klubu Stronnictwa Narodowego. Ostatnie jednak pociągnięcia Stronnictwa Narodowego stawiające ideę partyjną ponad interesy Państwa i Narodu Polskiego, zmusiły mnie do zerwania z tymże Stronnictwem wszelkich stosunków.

Z poważaniem (—) Ignacy Mazany.

Wystawa Międzynarodowa w Brukseli

Stolica Belgii zdobyła się na wspaniałą rzecz w dzisiejszych kryzysowych czasach — jaką jest niewątpliwie Międzynarodowa — Powszechna Wystawa.

Przed pięciu laty w roku 1930 ku uczczeniu 100-lecia niepodległości Belgii urządzono dwie wystawy jednocześnie — jedną morską-kolonjalną w Antwerpi, a drugą przemysłową w Liege. Obecna Wystawa natomiast stanowi niejako podsumowanie stanu zasobów materialnych i duchowych Belgii współczesnej.

Komitet Organizacyjny Wystawy — na którego czele stoi znany patriota belgijski, prezydent miasta Brukseli p. Adolf Max, znany w Polsce ze swej szesnastoletniej wizyty, jaką złożył naszej stolicy — zrobił wszystko, aby nadać wystawie właściwy charakter, odpowiednie do znaczenia gospodarczego kraju i jego kolonij rozmiary, oraz estetyczny i zarazem wspaniały wygląd zewnętrzny.

Organizatorzy Wystawy włożyli również wiele pracy i poczynili wiele zabiegów, aby ściągnąć państwa zagraniczne.

Trzon Wystawy stanowi naturalnie belgijska gospodarka narodowa. Obejmuje działy następujące, w których miasto Bruksela zapoznaje zwiedzających ze swymi urządzeniami użyteczności publicznej, opieką społeczną, sanitarną, dorobkiem artystycznym — co w sumie daje dobrze ujęty plastyczny przegląd dorobku i gospodarki stolicy Belgii, oraz stanowi doskonały wzór dobrze pojętej pracy samorządu miejskiego; dalej idą pawilony równie dobrze pomyślane jak i urządzone: spożywczy, który zawiera działy — browarniany, mleczarski, wód mineralnych i gazowych, kawowy, cukrzany etc. Pawilon chemiczny obrazuje stan tego przemysłu Belgii i daje zwiedzającemu należyte pojęcie o jego sile i rozmiarach. Inne pawilony reprezentują dobrze działy przemysłu belgijskiego, jak: automobilowy, budowlany, stalowy, parowozowy i wagonowy, rolnictwa, warzywnictwa etc. Wszystko to z dużym rozmachem i nakładem kosztów — celowo zorganizowane.

Oddzielne pawilony oddane zostały na wystawę sztuki dawnej i sztuki współczesnej; zawierają one bogate działy — rzeźby i malarstwa.

Specjalny kompleks pawilonów przeznaczony został na Wystawie dla Konga Belgijskiego. W sposób nadwyraz przejrzysty Belgowie zapoznają zwiedzających ze swoją gospodarką w tej olbrzymiej kolonii (2.385.000 kilometrów kwadratowych — t. j. sześciokrotnie obszar Polski) na której terytorjum zamieszkuje przeszło 9 milionów czarnych i 17.500 białych w tem Belgów 11.400 osób. Dział Konga Belgijskiego ilustruje produkcję tego kraju (skóry, orzech palmowy, drzewo, kopal, bawełnę, kawę, cukier, sezam, kakao, orzeszki ziemne, cement, jutę, kauczuk, szał, srebro, złoto, kamienie szlachetne etc.).

Znajdujące się w pawilonach tablice statystyczne wykazują, że w roku 1934 import Konga Belg. wynosił 377,6 milj. fr. belg., (w roku 1929 — 1.943 miliony fr. belg.), a eksport 843,3 milj. fr. belg. (w roku 1929 — 1.444 milj. fr. belg.).

Udział Belgii w imporcie do Konga Belg. — wynosił w roku 1934 43,27 proc. wartości całego importu Konga, a udział w eksporcie tej kolonii w tymże samym roku 76,06 proc. t. j. że Belgia odbiera przeszło 3/4 ogólnego eksportu kolonii.

W dalszym ciągu pawilony kolonij belgijskich przedstawiają stan dróg kolonij, służbę sanitarną, typy gospodarstw i przedsiębiorstw białych, szkolnictwo, misje religijne etc. — co daje w całości całokształt spraw związanych z eksploatacją i stanem ekonomicznym i sanitarnym kolonii.

Budżet Konga Belg. za rok 1934 wynosił w dochodach: 534 milj. fr. belg., a w rozchodach 770,8 milj. fr. belg.

Rozchody więc były większe od dochodów o 236 milj. frank. belg. czyli o około 60 milj. złotych.

Jeżeli się jednak weźmie pod uwagę, że Belgia czyni w Kongu ciągłe inwestycje (budowa dróg, kolei, szpitali etc.), a z drugiej strony, że życie gospodarcze belgijskie ma własne bezpośrednio z Konga surowce (za około 160 milj. zł. rocznie — biorąc za podstawę rok 1934) i nie płaci za to pośrednictwo — jak np. my w Polsce — to oszczędza na tem

około 25—30 proc., tak, że w rezultacie Kongo Belgijskie nie tylko, że nie przynosi Belgii strat — lecz naodwrot korzyści.

Dokonawszy przeglądu rzeczowego Wystawy brukselskiej, musimy zaznaczyć, że zarząd tej pięknej imprezy pa-

Pawilon polski na wystawie w Brukseli.

miętał także o wygodzie zwiedzających i rozrywkach. Jest więc tam kolejka parowa, która biegnie między główniejszymi pawilonami, wybudowane zostało całe miasteczko imitujące starą Brukselę — któremu nadano ducha średniowiecznego — przez poprzehieranie w ubiory średniowieczne usługujących oberżystów, „mieszkańców“ i „pachołków miejskich“. Poza tem zainscenizo-

wanie ówczesnych grajków ulicznych, komediantów itp. — wprowadza w zaimitowane „stare mury“ „starej Brukseli“ ożywienie pełne ruchu i zgiełku „średniowiecznego“. Daje to nastrój w rezultacie ciekawy i miły.

Jest również na wystawie Wesołe

miasteczko z wielu atrakcjami, jak: karuzele, wieża do skoków ze spadochronem (na linie), kolejka górską, motorówki na wodzie etc., etc.

Dobrze zorganizowaną została także komunikacja miasta z Wystawą. Z portów belgijskich odchodzą do Brukseli pociągi co 30 minut — na szlaku Antwerpja—Bruksela pociąg elektryczny przebiega tę trasę (46 klm.) w ciągu za-

Ziemia z za Oceanu, zroszona krwią polską

na kopiec Marszałka Piłsudskiego

W ostatnich dniach do Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Kolonjalnej Polacy z Ameryki nadesłali puhar srebrny z ziemią, z miejsca, gdzie zginął śmiercią tragiczną sławny lotnik Stanisław Hausner, podczas Akademii Żałobnej ku czci Marszałka J. Piłsudskiego w Detroit Mich. U. S. A.

Wraz z puharem nadesłano list treści następującej:

„Choć tutaj zrodzeni zdala od Ojczyzny ojców naszych odczuwamy głęboki smutek i żal, po stracie Wodza i Ojca Narodu Polskiego, Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Zrzeszeni, pod sztandarem Ligi Morskiej i Kolonjalnej spieszymy choć z nikłą, ale szczerą chęcią, aby dopomóc w budowie wiecznej pamiątki ku czci Wodza, jaką będzie Kopiec Józefa Piłsudskiego.

Tą drogą przesyłamy ziemię z grobów naszych najdroższych ażeby i one przyczyniły się do budowy wspaniałego dzieła.

Niech ta ziemia będzie niejako symbolem łączności młodego pokolenia polskiego, zrodzonego tutaj na ziemi — Washingtona z rodakami w Polsce.

Ślubujemy nad trumną Marszałka Józefa Piłsudskiego pracować w imię Jego wskazówek dla dobra polskości tutaj na wychodźstwie dla Mocarstwowej Polski“.

Raid motocyklowy na historycznym szlaku Kraków—Warszawa—Żułów

Złożenie hołdu zasługom Wodza Narodu

W Zagłębiu Naftowym powstał komitet raidu motocyklowego historycznym szlakiem Marszałka Piłsudskiego.

Celem raidu jest złożenie hołdu nieśmiertelnym zasługom Wodza Narodu.

Raid składa się z trzech etapów. Początek raidu nastąpi w dniu 6 sierpnia r. b. Zakończenie — w dniu 27 sierpnia r. b.

Pierwszy etap zjazdu odbywać się

będzie na szlaku Drohobycz—Kraków. Na zakończenie tego etapu uczestnicy złożą hołd prochom Marszałka Piłsudskiego. Drugi etap obejmie historyczny szlak Kraków—Warszawa—Wilno—Żułów. Trzeci etap — jako podkreślenie łączności organizacyj polskich z organizacjami państw bałtyckich — odbędzie się na trasie Polska—Lotwa—Estonja.

Sybiracy spełnią obowiązek nałożony przez Konstytucję

Zw. Sybiraków wobec wyborów

Zarząd główny Związku Sybiraków wystosował do wszystkich zarządów okręgowych Związku odezwę, w której przypomina, że zbliża się termin wyborów do ciał ustawodawczych, podkreślając, iż nowa Konstytucja wprowadza Polskę w nowy okres.

„Jesteśmy świadkami — głosi odezwa — i współtwórcami nowej epoki, której państwo staje się naprawdę dobrem wspólnym wszystkich obywateli, a nie grupki ludzi nie odpowiedzialnych i zasłoniętych numerami wyborczymi i szyldami partyjnymi.

— Nowa Konstytucja tworzy możliwość rozwoju prawdziwej demokracji, w której każdy obywatel ma możliwość współpracy dla dobra ogółu na swoim terenie i w swoim zakresie.

— Pierwszym aktem tej współpracy są nowe wybory. W momencie tym musimy uprzytomnić sobie, że czynne prawo wyborcze jest największym obowiązkiem każdego obywatela, który myśli o przyszłości pa-

stwa i o należywym rozwoju poczucia obywatelskiego w kraju.

Opierając się na rezolucjach 6-ciu kolejnych zjazdów delegatów Związku Sybiraków, zarząd główny Związku wzywa wszystkich Sybiraków do spełnienia obowiązku nałożonego przez Konstytucję a mianowicie do wzięcia udziału w głosowaniu do ciał ustawodawczych, oraz do uświadomienia współobywateli o konieczności wypełnienia kardynalnego obowiązku obywatelskiego wzięcia udziału w głosowaniu“.

Klasowe związki zawodowe biorą udział w wyborach

Na terenie województwa lubelskiego, odbyły się liczne zebrania klasowych (socjalistycznych) związków zawodowych, na których dokonano wyboru delegatów do zgromadzeń okręgowych.

ledwie 28 minut; bilet tam i zpowrotem 3-cią klasą (miejsca wyscielane), kosztuje 22 franki belgijskie (około 3 zł. 80 gr.). Poczta, telegraf, telefon na miejscu na Wystawie w kilku punktach.

Co do reprezentacji zagranicznych na Wystawie to bardzo okazałe wystąpiły: Anglja kontynentalna, Francja ze swemi kolonjami, Włochy, Danja, Holandja, Brazylja, Szwajcarja a nawet Luxemburg. Z małemi, ale zato celowo urządzone pawilonami (dającymi obraz produkcji swych krajów) wystąpiły również — Szwecja, Czechosłowacja, Rumunja, Lotwa, Austrja, Chile, Węgry, Norwegja. Jest także pawilon Polski, oraz pawilony Finlandji, Bułgarji, tureckiego monopolu tytoniowego.

Kompleksy pawilonów: angielskich, francuskich i włoskich są poprostu imponujące. Dla przykładu zacytujemy chociażby udział francuski na Wystawie — rolnictwo francuskie dało tam całokształt swej produkcji, Paryż cały dorobek galanteryjny, kosmetyczny. Lyon — jedwabie. Francuskie pawilony kolonjalne — produkcję swych kolonij.

Mała Czechosłowacja dała także, choć w miniatuże, przekrój swych możliwości eksportowych i turystycznych.

Luxemburg, który stanowi niewiele więcej nasze 2 powiaty podwarszawskie — dał również przekrój swoich możliwości gospodarczych.

Nasz, polski pawilon, jest niewątpliwie ładny pod względem estetycznym. Merytorycznie natomiast dla cudzoziemca daje niewiele. Pokazaliśmy tam bowiem tylko cztery momenty, w dodatku nawet ze sobą niepowiązane, a mianowicie: plany (wyrte w drzewie) portów polskich Gdyni i Gdańska, dział kolejnictwa polskiego z fotomontażami naszych Tatr, próbki drzewa wraz z okazami fauny (polowania), oraz węgiel i produkty z węgla, poza tem — stroje ludowe z niektórych okolic kraju.

Jeżeli się więc weźmie pod uwagę zasięg chociażby pawilonu czeskiego lub luxemburskiego — nasuwa się mimowoli pytanie, czy wobec tego należało abyśmy wogóle brali udział w Wystawie brukselskiej — gdyż to co nas tam reprezentuje jest właściwie niczem wobec naszych możliwości gospodarczych.

A szkoda, bo dla ekspansji gospodarczej kraju tego rodzaju Wystawy dają zazwyczaj bardzo wiele.

Na zakończenie dodać należy, że o rozmiarach Wystawy brukselskiej świadczy wymownie i to, iż zajmuje ona 150 hektarów terenu t. j. 1/4 obszaru Brukseli.

Obserwator.

Rzemieślnicy stolicy zgodnie z własnym interesem i nakazem obywatelskim wezmą gremialny udział w wyborach

W dniu 30 bm. odbyło się zebranie plenarne radców Izby Rzemieślniczej w Warszawie, na którym stwierdzono, że rzemiosło jest w Polsce po rolnictwie najliczniejsza, samodzielną grupą gospodarczą, a znaczenie rzemiosła i jego rola w gospodarstwie społecznym kraju z każdym dniem wzrastają, że rzemiosło, ze względu na swój charakter społeczny, jest tym bezwzględnie zdrowym elementem dla którego dobro państwa jest jedynym wskaźnikiem jego pracy, że rzemiosło nie oparte na kapitałach obcych, jako dział wytwórczości ma charakter czysto polski.

Opierając się na powyższym, zebranie stwierdziło jednomyślnie że rzemiosło winno być odpowiednio reprezentowane w ciałach ustawodawczych, a więc w sejmie i w senacie, aby mieć możliwość wpływu na decyzję w kwestjach, dotyczących spraw państwa, oraz, że przedstawiciele rzemiosła w sejmie i senacie winni posiadać rzeczową znajomość spraw rzemieślniczych, jak również i ogólnogospodarczych kraju.

W związku z tem zarząd Izby Rzemieślniczej w Warszawie wydał odezwę do ogółu rzemieślników stolicy, wskazując, że wszyscy rzemieślnicy posiadający prawo wyborcze, powinni w dobrze zrozumianym interesie własnym oraz w myśl nakazu obywatelskiego wziąć jaknajliczniejszy udział w wyborach do ciał ustawodawczych.

„W ten sposób — brzmia słowa odezwy — przyczynimy się do utrwalenia ustroju Rzplitej, wzmocnienia jej mocarstwowego stanowiska w świecie oraz do zabezpieczenia w nowych ciałach ustawodawczych należytej ochrony naszych interesów“.

Proces „Królowej Ukrainy“

Kochanka Wasyla Wyszywanego skazana na 3 lata więzienia

Przed XVI Izbą Karną w Paryżu rozegrał się w tych dniach epilog wielkiej komedii dziejowej, która zapoczątkowana przez „hetmana“ Ukrainy Skoropadskiego, znalazła swój dramatyczny przebieg pod Lwowem i Kijowem, i która dotąd mała co słabsze umysły, ludzące się mirażami „Dzikich Pól“.

Kochanka operetkowego pretendenta do tronu ukraińskiego, arcyksięcia Wilhelma, znanego pod określeniem Wasyla Wyszywanego, Paulette Couyba, skazana została za oszustwa na 3 lata więzienia, z zawieszeniem, jej kochanek otrzymał zaoczny wyrok opiewający na 5 lat więzienia i 2.000 franków grzywny.

Arcyksiążę Wilhelm, w dalszej linii wnuk cesarza Franciszka Józefa, jeszcze w pierwszym roku wojny światowej otrzymał od swego królewskiego dziada zapewnienia objęcia tronu ukraińskiego. Po skończonej wojnie, nie bez wydatnej pomocy dyplomacji austriackiej Wilhelma, pod nazwą Wasyla, któremu ze względu na jego zamiłowanie do bogato szamerowanych uniformów nadano żartobliwy tytuł Wyszywanego, zainstancjował okupację Lwowa przez Ukraińców, którym rojenia ambitnego i nieudolnego księcia przewrócił w głowie. Po zlikwidowaniu ukraińskiego epizodu w nowoczesnej historii, książę wyjechał do Paryża, tu poznał się z uroczą Paulette — Olimpią Couyba i zawarł z nią morganatyczne małżeństwo. Mimo wielkich przeobrażeń, którym uległa myśl polityczna Europy, książę i jego kochanka ciągle jeszcze wierzyli w możliwość objęcia tronu ukraińskiego. Wiarę tę podsycała w ostatnim czasie rozwijająca się w nienotowanych dotychczas rozmiarach propaganda ukraińska, która w nieorientujących się dostatecznie w realnym układzie sił w Europie wschodniej umysłach zachodnich wzbudzić zdołała przekonanie o „wielkiej roli dziejowej ukraińców“.

W tych warunkach brednie Wasyla Wyszywanego i jego otoczenia o możliwości rychłego objęcia tronu w Kijowie, czy bodaj Lwowie (II) znajdowały chętnych i łatwowiernych słuchaczy, którzy przysłuszu „królowi“ fantastycznego „mocarstwa“ mającego tworzyć pomost między kulturą zachodu i wschodu (pośmiejmy się, przyjaciele), jak to zapewniały z emfazą niektóre organy ukraińskie, chętnie udzielały zapomóg na przetrwanie ciężkich czasów w nadziei, że przyszły władca „wielkiej Ukrainy“ wynagrodzi ich za to.

W ten sposób morganatyczna para prowadzić mogła w Paryżu wystawny tryb życia. Kredyt mieli otwarty. Dostawcy na każde skinienie ochmistrza „książęcego dworu“ dostarczali wszystkie czego zapragnęła jej księżęca wysokość. Wreszcie przebrała się miarka cierpliwości. Dostawcy wszelkich kategorii i właściciele hotelów, nie mogąc się doczekać uregulowania rachunków idących w grube tysiące, zwrócili się do prokuratora ze skargą o oszustwo. Na ławie oskarżonych zasiadła jedynie Paulette Couyba, gdyż rycerski jej kochanek wolał uniknąć przykrego tłumaczenia się przed prokuratorem i z wczesną spakował swe księżęce manatki, wyniósł się gdzieś na Azory czy też bodaj tam gdzie pieprz rośnie.

W czasie przesłuchania świadków

wyszły na jaw fantastyczne rzeczy. Okazało się, że Paulette Couyba była w rękach arcyksięcia jedynie przynętą dla łatwowiernych mieszczan paryskich, których zachwycala swymi opowiadaniem o bliskich stosunkach, łączących ją rzekomo z najwybitniejszymi mężami stanu we Francji.

Książę Wasyl ze swą kochanką urządził wspaniałe przyjęcia w najwytworniejszych hotelach paryskich, na których m. inn. bywali wyżsi wojskowi, zwolennicy restauracji Habsburgów.

Wśród poszkodowanych przez księcia

Wasyla i jego kochankę znajduje się pewien generał francuski oraz pewien dyplomata, który był delegatem na konferencji pokojowej w Wersalu.

Sala sądu paryskiego była jakgdyby wypukłym zwierciadłem, w którym odbił się cały, tragiczny chwilami, komizm kwestji ukraińskiej, tej najniebezpieczniejszej mgławicy historycznej, która w miarę, jak zbliża się chwila decydujących przeobrażeń w świecie, tumanem od „Dzikich Pól“ idącym zawiewa mżgę niektórych polityków europejskich, nie tylko w Paryżu.

Półów kamieni w Bałtyku

Intratne przedsiębiorstwo rybaków niemieckich

Na niemieckich wybrzeżach Bałtyku istniał już od długiego czasu półów kamieni, bowiem na bezkamenistych wybrzeżach morza Północnego istnieje za potrzebowanie na ten artykuł. Półów ten jednak począł zanikać z chwilą nadejścia kryzysu. Nie można sobie było pozwolić na kupowanie kamieni, gdy trzeba było myśleć przede wszystkim o nabyciu... chleba. Ostatnio wszakże półów kamieni bałtyckich ożywił się znacznie wskutek podjęcia na wybrzeżach morza północnego robót, mających za cel osuszenie całych połaci niegdyś stałego, pochłoniętego przez morze łądu. Do budowy tam i umocnień potrzeba wiele ka-

mienia, a najtaniej kalkuluje się właśnie kamień bałtycki.

Jak odbywa się półów kamieni? Specjalny kuter wypływa na morze i o ile wyeksploatował już pewien odcinek, sonduje wpierw dno dla zbadania obecności kamieni. Odbywa się to na niezbyt dużej głębokości 10—15 metrów. Przy pozytywnym rezultacie sondowania spuszcza się na dno nurek, zwykle syn, lub członek rodziny poławiacza i bada wielkość kamieni. Na mniejsze kamienie zakłada spuszczone na dno cęgi, a dźwigi parowy na pokładzie kutra wyszarpuje kamień z dna i wydobywa go na powierzchnię. Większe złomy skalne bywają wpierw rozsadzane.

Niemcy projektują budowę olbrzymich kąpielisk morskich

Niemieckie biuro informacyjne donosi: dr. Ley oświadczył przedstawicielowi gazety „Der Angriff“, że kanclerz Hitler polecił mu dla organizacji „siła przez zdrowie“ wnieść gmachy wielkich kąpielisk morskich w rozmiarach dotychczas niestosowanych. Kąpielisk tych ma być pięć i każde z nich ma być przeznaczone dla 20.000 znajdujących się na urlopie pracowników.

Oznacza to, że te kąpieliska — olbrzymie obstarzą co rok 1.500.000 ludzi, licząc, iż każdy z nich będzie korzystał z kąpeli w ciągu

10 dni. Dla wykonania zlecenia kanclerza dr. Ley przedsięwziął w ub. wtorek badanie plaży na północ od Rinz na wyspie Rugji. Plaża ta jest jedną z najpiękniejszych w Niemczech. Właściciel tych obszarów b. rotmistrz Malte von Veltheim po rozmowie z dr. Leyem oddał plażę całkowicie do dyspozycji. Plany budowy pierwszego kąpieliska na 20 tysięcy osób są już wykonane. Będą one przedłożone kanclerzowi do zatwierdzenia na zjeździe partyjnym.

Ile ona wydaje?

Półmilijonowy budżet małoletniej milionerki

Przed sądem w Nowym Jorku toczyła się ciekawa sprawa, w której wdowa po milionerze angielskim, mr. Duff-Frazier, występowała z żądaniem zmniejszenia budżetu wydatków małoletniej swej córki. Córka pani Duff otrzymuje mianowicie zgodnie z testamentem ojca swego 105.000 dolarów rocznej renty. Z tej zaś sumy, jak twierdzi matka, wydaje na ubranie 5.400 dolarów, na lekcje muzyki 900 dolarów, na inne lekcje 2.250 dolarów, na lekcje tańca i ślizgawkę 150 dolarów, na dentystę 3.600 dolarów, na

lekarza 2.250 dolarów, na różne rozrywki 1.800 dolarów, na wycieczki i podróże 5.250 dolarów. Ogółem, stwierdza pani Duff-Frazier, w ciągu 18 miesięcy wydatki córki wyniosły 68.000 dolarów. Jak na 15-letnią pannę jest to niezły budżet. Otóż pani Frazier pragnie zaprowadzić szereg oszczędności i zmniejszyć wydatki, na co jednak musi otrzymać zezwolenie sądu wobec formalnego brzmienia testamentarnego zapisu. Ciekawe jak się sąd ustosunkuje do żądania pani Frazier i jak będzie brzmiał wyrok.

Armia abisyńska

Wyszkolone po europejsku przez oficerów belgijskich wzorowe oddziały wojsk abisyńskich.

Władca Abisynji

Haile Selassie, cesarz Abisynji z karabinem na ramieniu w towarzystwie swego giermka.

Ślub córki premiera Laval'a z adwokatem paryskim odbędzie się niebawem

W dniu 20 sierpnia odbędzie się w Paryżu ślub panny Jose Laval, córki premiera z hr. Rene de Chambrun, adwokatem przy sądzie paryskim, synem generała i bratankiem ambasadora Francji w Rzymie. Po uroczystościach zaślubin cywilnych odbędzie się ślub kościelny w kościele St. Honore d'Eylau. Po ślubie państwo młodzi udać się mają do Kanady.

Stalin i Roosevelt dostali po 1000 dolarów i rzekli się

Ambicję sięgającą widocznie poza grób miał pewien Amerykanin, Laon Mac Berny z San Pedro w Kalifornii, który przed zgonem zapisał testamentarnie Stalinowi i Rooseveltowi... po 1.000 dolarów. Nie należy sobie zaraz wyobrażać, iżby ekscentryczny kalifornijczyk miał być milionerem, któremu chodziło o jakiś wybrzyk. Wprost przeciwnie, Mac Berny posiadał tylko te 2.000 dolarów, tak, iż dzieciom nie pozostawił ani centa.

Gdy prezydent Roosevelt dowiedział się o osobliwym prezencie, rzekł go się natychmiast na rzecz dzieci zmarłego. Po pewnym czasie nadeszła z Moskwy taka sama decyzja zrzeczenia się ze strony Stalina. Co jednak został osłabnięty: prasa amerykańska rozpisuje się o ekscentrycznym legacie i Mac Berny, nieznanym za życia, stał się głośnym po śmierci.

Huragan nad stolicą Urugwaju

Donoszą z Montevideo, że huragan wyrządził tam nieobliczalne szkody, pociągając ofiary w ludziach. Wichór o szybkości 180 km. pozrywał dachy z domów na przedmieściach Montevideo, przyczem kilkanaście budynków zostało przez burzę zniszczonych. Kilka osób zginęło, przeszło 60 zostało rannych. Huragan szalał zaledwie 9 minut.

Grób 79 ludzi w zasypanej kopalni południowo-afrykańskiej

W miejscowości Ermelo w Transvaalu w pobliżu Estautia nastąpił w kopalni węgla straszny wybuch. 4 europejczyków i 75 tubylców zostało żywcem pogrzebanych.

Za pięć lat konie znikną z ulic Londynu

Angielski minister komunikacji stwierdził w tych dniach w Izbie Gmin, że w ciągu kilku najbliższych lat konie znikną zupełnie z ulic Londynu. Od roku 1924 zmniejszyła się liczba pojazdów konnych w stolicy Anglii o 61,4 proc. Niemniej w r. 1933 dreptało jeszcze po asfalcie i bruku londyńskim przeszło 80 tys. koni. Minister komunikacji oświadczył gotowość rozpatrzenia każdego projektu, który będzie przewidywał poważną możliwość zastąpienia konia przez motor. Minister sądzi, że przy obecnych postępach motoryzacji koń winien zniknąć z ulic Londynu w ciągu najbliższych trzech lat.

Czczyciele słońca

Nowa sekta w Bułgarii

Piotr Dunow założył pod Sofią kolonię czczycieli słońca. Najnowsza sekta liczy już sporo zwolenników, rekrutujących się z różnych warstw społecznych, przeważnie jednak spośród inteligencji. Dunow idąc za przykładem Gandhiego obserwuje przez jeden dzień w tygodniu zupełne milczenie. Naśladują go w tem jego uczniowie. Dunow iści, jak ich nazywają w Bułgarii, noszą białe tuniki, obywają się bez obuwia, aby nie wnosić błota i kurzu do mieszkania, pogrążają się w kontemplację przy wschodzie i zachodzie słońca, oraz odprawiają rozmaite praktyki mniej lub więcej mistyczne, a mające służyć „oczyszczeniu dusz“. Sekta jest wolna, t. zn. nie rejestruje członków, którzy mogą należeć do niej według własnej woli tak długo jak im się podoba. Nie ma żadnego przymusu, ani też ustalonego dla wszystkich rytuału.

Ruch przedwyborczy na Pomorzu

Wybór delegatów do zgromadzeń okręgowych

Na delegatów do Zgromadzenia okręgowego w Okręgu Toruńskim Nr. 101 wybrani zostali przez:

Radę Izby Rolniczej w Toruniu: Jan Dominirski, ziemianin z Lysomic; Stanisław Wozniak, osadnik z Gostkowa; Jan Ślaski, ziemianin z Strzebca; Władysław Waligóra, rolnik z Papowa Biskupiego; Franciszek Szałach, osadnik z Kowalewa.

Izbę Przemysłowo - Handlową w Gdyni: Alojzy Melerski, Toruń; Alfred Dzedziul, Chełmno; Józef Chmurzyński, Chełmno; Jerzy Tymieniecki, Toruń; Leon Penkalla, Toruń; Franciszek Kłopotki, Toruń.

Na delegatów do Zgromadzenia okręgowego w Okręgu Grudziądzkim Nr. 102 wybrani zostali przez:

Radę Izby Rolniczej w Toruniu: dr. Konrad Siudowski, ziemianin z Przydatek; Kazimierz Lambert, ziemianin z Jakubówka; Władysław Maleszewski, ziemianin z Szarłoch; Józef Lewicki, rolnik z Kurzętnika; Kazimierz Rozwadowski, rolnik z Czeczewa Grudziądzkiego; Felician Janowski, ziemianin z Narzyna, pow. Działdowski.

Izbę Przemysłowo - Handlową w Gdyni: Tadeusz Marchlewski, Grudziądz; Paweł Witkowski, Grudziądz; Adam Korzeniewski, Grudziądz; Alojzy Ruchniewicz, Grudziądz; Zbigniew Jagodziński, Grudziądz; Józef Sierszeński, Lubawa; Paweł Gończ, Brodnica.

Na delegatów do Zgromadzenia okręgowego w Okręgu Chojnickim Nr. 103 wybrani zostali przez:

Radę Izby Rolniczej w Toruniu: Piotr Koralewski, rolnik z Jabłowa; Jan Górski, rolnik z Kamienicy; Zenon Lubieński, ziemianin z Wielogłowa; Tytus Śliwa, ziemianin z Leśnej Jani; Józef Czajkowski, rolnik z Kłodzińca; Emilja Parczewska, ziemianka z Belna; Alojzy Pruszek, ziemianin z Krojant; Tadeusz Lerchenfeld, ziemianin z Zychów; Zofja Stamirowska, rolniczka z Ligonów; Władysław Szpajda, rolnik z Dalna; Tomasz Komierowski, ziemianin z Komierowa.

Radę gminy Morzeszyna: Jan Kowalski, rolnik.

Radę gminy Subkowy: Zenon Lubieński, rolnik.

Izbę Przemysłowo - Handlową w Gdyni: Roman Stamm, Chojnice; Kazimierz Czerwiński, Starogard; Czesław Nagórski, Starogard; Teodor Pruszek, Chojnice; Stanisław Sobierajczyk, Karol Schleichert; Jakób Jaślak; Ludwik Grodzicki, Chojnice; Stanisław Grzesik.

Na delegatów do Zgromadzenia okręgowego w Okręgu Gdynińskim Nr. 104 wybrani zostali przez:

Radę Izby Rolniczej w Toruniu: Jan Cienciała, rolnik z Pogódek; Jan Kierzkowski, rolnik z Borowic; Michał Gruba, rolnik z Miyna Grzybowskiego; Piotr Kaletta, rolnik z Lniska; Zygmunt Tebinka, ziemianin z Gostkowa; Ignacy Żylicz, rolnik z powiatu Morskiego.

Radę powiatową powiatu Morskiego w Wejherowie: inż. Henryk Kiepał, kierownik przebudowy dróg; Stefan Dąbrowski, rolnik z Wielkiego Doniemięzka; Augustyn Konkel, przemysłowiec; Antoni Groth, rolnik z Zelewa; Teofil Wróbel, krawiec z Luzina.

Na szczytach tatrzańskich zapłona sobótki

Jedną z piękniejszych atrakcji przygotowanych w okresie uroczystości „Święta Gór” w Zakopanem będzie bez wątpienia zapalenie na wszystkich szczytach Karpat od Śląska Cieszyńskiego po Czarnohorę symbolicznych ognisk. Niby płomienie wici przekazują sobie szczyty karpackie owe ogniska, początkiem swym sięgające przedhistorycznych dziejów Polski: Każdy ważny moment dziejowy w Polsce Piastów i Jagiellonów rozpoczynał się od rożnienia wici. Światłany łańcuch, który opromienił ma całe Karpaty, jest nawiązaniem do owych słynnych „Wici” tak silnie tradycją swą związanych z dziejami Polski. Będzie to jednocześnie symboliczny węzeł łączący wszystkie nasze góry w tym pierwszym i doniosłym ich święcie.

Najpiękniej przedstawiać otoczone będą owe płomienne wici w Zakopanem, otoczonego niby pierścieniem, łańcuchem Tatr

Radę miasta Wejherowa: Teodor Bolduan, burmistrz; Bronisław Guziński, kupiec z Wejherowa; Teofil Baldowski, kupiec.

Radę gminy Strzebecz: Bolesław Formeła, rolnik z Kluczewa.

Radę gminy Luzino: Leon Kędzióra, osadnik z Kłębowa.

Radę gminy Wejherowo - wieś: Edward Łakomy, wójt; inż. Franciszek Nowicki,

nadleśniczy lasów państwowych z Gniewowa.

Izbę Przemysłowo - Handlową w Gdyni: Władysław Grabowski, Gdynia; Napoleon Korzón, Gdynia; Feliks Kollał, Gdynia; Lucjan Byczkowski, Gdynia; Andrzej Cienciała, Gdynia; Władysław Smoleń, Gdynia; Władysław Rawicz-Szczerbo, Gdynia; Jan Mack Gościcino.

Wybory w pow. tczewskim

W dn. 31 ub. m. i 1 b. m. odbyły się wybory delegatów do zgromadzenia okręgowego w Chojnicach przez Radę Powiatową w Tczewie oraz rady gminnej w Walichnowach i Opaleniu.

Wybrani zostali: z **Walichnowa** Ber-

nard Thiel, rolnik; z **Opalenia** Fr. Lubowski, rolnik; z **Rady Pow. w Tczewie** Cezary Radzymiński, rolnik, ks. prob. Szulc, Dominika Kamrowska i Wacław Lubomski, dziennikarz.

Spisy zrzeszeń gospodarczych sporządza Związek Izby Przemysłowo-Handlowych

Z uwagi na postanowienia nowej ordynacji wyborczej, jako też ze względu na wielokrotnie stwierdzone potrzeby informacyjne dla polskiej ekspansji zagranicą, Związek Izby Przemysłowo-Handlowych przystąpił do opracowania spisu organizacji gospodarczych o charakterze społeczno-zawodowym.

Izba Przemysłowo-Handlowa w Gd-

ni, rozesała w związku z tem do zrzeszeń gospodarczych, mających siedzibę swą na Pomorzu i w okręgu nadnoteckim odpowiednie kwestjonariusze, z nieprzekraczalnym terminem zwrotu do dnia 10 sierpnia 1935 r.

Zrzeszenia gospodarcze, które nie otrzymały kwestjonariusza, proszone są o zwrócenie się po nie do biura Izby.

Strasna katastrofa w Warszawie

Nad ranem dnia 31 lipca stare dzielnice Warszawy zostały zaalarmowane odgłosami tragicznej katastrofy, jaka zdarzyła się przy ul. Freta 16. Dwa piętra: 3 i 4 jednej z oficyn zawaliły się grzebiąc pod gruzami 34 osoby pogrążone we śnie. Podczas akcji ratowniczej zawaliły się również dwa niższe piętra. Na zdjęciach akcja ratunkowa.

Część załogi „Elemki” wraca do kraju koleją

Statek żaglowy „Elemka”, który z ramienia Ligi Morskiej i Kolonjalnej wyruszył na wiosnę z ładunkiem różnych towarów do portów Lewantu, znajduje się od 2 tygodni w Haifie, skąd niebawem odejdzie ma do Aleksandrii.

Jak wiadomo, część załogi „Elemki” tworzy 13 uczniów Państwowej Szkoły Morskiej, którzy zaokrętowani zostali w celach szkoleniowych. Uczniowie ci

nie wezmą już udziału w dalszych rejsach „Elemki”, lecz statkiem „Polonia” udadzą się do Konstanzy, a stamtąd koleją wrócą do Gdyni.

Po obliczeniu bowiem czasu, okazało się, że „Elemka” w najlepszym razie powróci do Gdyni dopiero z końcem października br., wobec czego uczniowie Szkoły Morskiej nie zdążyliby na rozpoczęcie nowego roku szkolnego.

Cwierz miliona osób na ziemiach zachodnich ubezpieczonych w Ubezpieczalniach Społecznych

Według ostatnich danych Głównego Urzędu Statystycznego na 1 kwietnia rb., w Ubezpieczalniach Społecznych ubezpieczonych było ogółem 1.630.415 osób, z tego w województwach zachodnich 268.548 osób.

Liczba ubezpieczonych pracowników u-

mysłowych wynosiła na terenie całej Polski 283.741 osób, w tem 266.467 podlegających ubezpieczeniu na wypadek choroby, 271.401 od wypadków w zatrudnieniu, oraz 249.979 ubezpieczeniu emerytalnemu.

Skutki polskich zarządzeń celnych przeciw Gdańskowi

Organ socjalistów gdańskich „Danziger Volksstimme” zajmuje się w artykule wstępnym skutkami, jakie wywierają na gdański handel ostatnie zarządzenia celne. Jakkolwiek Gdańsk zarządzeń tych nie wprowadził w życie i chociaż nie nastąpiło dotychczas zamknięcie granicy polsko - gdańskiej, czego zdaniem wspomnianego organu należy się jednak spodziewać, Polska i tak swój cel osiąga, gdyż kupcy polscy nie odbierają towarów co do których nie mają pewności, że zostały oclone w Polsce. Wskazu-

jąc na olbrzymie trudności i powikłania finansowe, jakie z tego powodu powstają dla firm gdańskich oraz na poważne podważenie kredytu Gdańsk jako placówki handlowej wobec zagranicy artykuł stwierdza, że tylko **oczyszczenie polsko - gdańskich przeciwieństw może uratować gospodarkę stosunki a temsamem i niemieckość Gdańska.** Naczelnym nakazem dla gdańskiego życia gospodarczego jest — zdaniem wspomnianego organu — **niezwłoczne pojednanie między Polską a Gdańskiem.**

Pracujące ręce mogą być także ładne

Trzeba tylko pamiętać, by co najmniej dwa razy dziennie wetrzeć w skórę cokolwiek

Ceny: od 0.40 do zł 2.60

KREMU NIVEA

Nowy nabytek „Zegluga Polskiej”

Jak się dowiadujemy, w najbliższym czasie stan posiadania „Zegluga Polskiej” powiększy się o **jeden holownik.** Nowy holownik, pod względem swej siły i wielkości przewyższy znacznie wszystkie dotychczasowe.

Ruch turystyczny w Gdańsku

Prasa gdańska donosi o dobrych rezultatach zabiegów czynników senackich w kierunku wzmocnienia ruchu kuracjuszy i turystów na terenie Wolnego Miasta. Z początkiem lipca Sopoty zarejestrowały przyrost gości o 2000 osób w stosunku do sezonu zeszłorocznego. Również i inne miejscowości kąpieliskowe na obszarze Gdańska, jak Steegen i Sztutowo zapełniły się letnikami. Tę wzmogoną frekwencją w kąpieliskach gdańskich przypisać należy przeważnie tej okoliczności, że wskutek dewaluacji guldena i zakazu wywozu walut i dewiz gdańszczanie zmuszeni zostali do spędzenia swych urlopów w granicach Gdańska, z drugiej zaś strony spowodowana dewaluacją obniżka kosztów utrzymania w miejscowościach, położonych na terenie Gdańska, przyciągnęła do Gdańska znaczne rzesze letników z Polski, niekrepowanych przy wyjeździe do Gdańska żadnymi ograniczeniami dewizowymi ze strony Polski.

Ruch turystyczny i lotniskowy z Niemiec hamowany był i jest restrykcjami dewizowymi i stąd też, naszym zdaniem, do poprawy sytuacji w kąpieliskach gdańskich przyczynić się nie mógł. Niemniej spodziewają się w Gdańsku rozluźnienia nieco przez Rzeszę ograniczeń dewizowych w stosunku do wyjeżdżających do Gdańska. Czy nadzieje te się ziszczą, pokaże przyszłość.

Konkurenci lokomotywy

Torpedy motorowe, kursujące po torach kolejowych konkurują skutecznie z lokomotywami pędzonymi parą pod względem szybkości. Użycie motorowych pociągów staje się coraz częstsze; na linii zachodniej, łączącej Paryż z Havrem, puszczono ostatnio w ruch pociąg motorowy systemu Bugatti, który rozwijał na rozmaitych odcinkach toru szybkość 182 kilometrów na godzinę. Przeciętna szybkość pociągu wynosiła 120 km. Przy próbie jeździe torpeda osiągnęła nawet szybkość maksymalną 192 km., co stanowi rekord światowy szybkości. Torpeda mieści 52 pasażerów. Kabina mechanika znajduje się pośrodku wozu, w wieżyczce wystającej ponad dach wagonu i oszklonej ze wszystkich stron. W ciągu dwóch minut od chwili wprowadzenia wagonu w ruch można rozwinąć szybkość 120 km.

Pobranie ziemi z Westerplatte w Gdańsku na kopiec Marszałka Józefa Piłsudskiego dnia 29 lipca 1935 r.

Pułk. Rosner sypie ziemię do woreczka, który trzyma p. Nałkowski a z prawej zastępca Kom. Gen. R. P. w Gdańsku radca legacyjny Ziętkiewicz.

Na ziemiach Pomorza

W przededniu największej imprezy wioślarskiej w Polsce

Przygotowania organizacyjne wszechpolskich regat mistrzowskich w Brdyjuściu ukończone. — Już jutro zaczynają się przedbiegi Wspaniałych Zbiór Nagród — Urządzenia regatowe — Ulgi przejazdowe na regaty w Bydgoszczy.

Kilka zaledwie dni, a właściwie tylko jedna doba dzieli nas od corocznej emocji sezonu wioślarskiego — **wszechpolskich regat mistrzowskich w Brdyjuściu**. Do Bydgoszczy przybędą najcięższe osady wioślarskie, by rozegrać szlachetną walkę o prymat na łodzi, o zaszczytne tytuły mistrzów Polski.

Spółeczeństwo od pewnego czasu stale informowane jest przez prasę o przygotowaniach do tej największej imprezy wioślarskiej w Polsce, jednak obecnie nie od rzeczy będzie skomasować wszystkie opisy organizacyjne, ażeby zapoznać się z całokształtem przygotowań. Jest to niewątpliwie ważne tak dla tych, którzy w sobotę i niedzielę zmierzają swoje siły na torze regatowym, jak i dla tych, którzy bądź jako widzowie nacznie „własnoręcznie” emocjonować się będą „pompowaniem” ulubionych osad przy finishu, bądź też zdala od toru przez radio łapać będą urywki z zawodów, lub wreszcie w poniedziałek rano zapoznają się z wynikami wyścigów mistrzowskich. I tych pierwszy i tych inni jest dużo. Na starcie stanie bowiem 449 wioślarzy i wioślarek, 92 osady reprezentujące 28 klubów wioślarskich, trybuna zajmie — licząc skromnie 10.000 widzów, drugie tyle śledzić będzie zapasy wodne z „dzikiej plaży”, a już chyba ponad milion czekać będzie na wyniki regat...

Do tegorocznych regat o mistrzostwa Polskie wioślarze bydgoscy przygotowali się starannie i przewidzieli zdaje się wszystko, co potrzeba, by móc ze spokojem sumieniem nazwać organizację „dobrą”. To czasami znaczy przecież więcej, niż określenie „wzorowa”, jako, że nigdy nie wiadomo do czego ma dany wzór służyć.

A więc: pobudowano przedewszystkiem most pontowy łączący szosę z cyplem półwyspu, dzięki czemu wprost od autobusu, stacji, czy przystani statków przejść będzie można do trybun, zmontowano olbrzymią tablicę orientacyjną, na której plastycznie śledzić będzie można zmagania odbywające się na torach; zainstalowane pierwszorzędne urządzenia głośnikowe itp.

Warto kilka słów jeszcze wspomnieć o urządzeniu głośnikowym, które w organizacji tegorocznych regat jest swego rodzaju nowością. Otóż dzięki przychylności Państw. Zarządu Wodnego w Bydgoszczy, który zezwolił na czerpanie prądu do głośników z baterji elektrycznej w Czarsku Polskim gigantofony będą znacznie wzmocnione, a ruty nowani speakerzy informować będą publiczność o przebiegu zmagania od startu do mety.

Nagrody czekające na zwycięzców niedzielnych biegów stanowią wspaniałe zbiory, który podziwiać można (tylko podziwiać!) w oknie wystawowym Hotelu „Pod Orłem” przy ul. Gdańskiej w Bydgoszczy. O ile ktoś docisnie się przez tłum, stale obiegający wystawę — uda się zobaczyć wspaniałą nagrodę ufundowaną przez Pana Prezydenta Rzplitej Prof. Mościckiego, o którą walczyć będą w tym roku m. in. dwie osady bydgoskie: B. T. W. i K. P. W. Załoga B. T. W. znana jest wszystkim dobrze, a załoga Kolejowego Klubu dała się w bieżącym sezonie poznać również ze swej najlepszej strony. Wystarczy wspomnieć, że Kolejowy Klub Wioślarski w Bydgoszczy — jak dotąd uplasował się na drugim miejscu w ogólnej tabeli wioślarskiej.

Organizatorzy regat nie zapomnieli również o wystaraniu się u kompetentnych

władz o zniżki dla przyjeżdżających do Bydgoszczy na regaty. Ministerstwo Komunikacji na skutek tych starań przyznało wszystkim uczestnikom regat wszechpolskich ulgi przejazdowe przy powrocie z regat, na podstawie kart uczestnictwa. Zniżki te ważne są od dnia 3 do 6 bm. włącznie. Odpowiednie zaświadczenia wydawać będzie w czasie regat kancelaria regatowa, znajdująca się pod trybuną sędziowską. Z Bydgoszczy najłat-

wiej dostać się można do Łegnowa parostatkami Lloydu Bydgoskiego, który ze względu na regaty specjalnie zniża w niedzielę ceny biletów (80 gr. w obydwie strony).

Doskonała organizacja regat przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia frekwencji publiczności regatowej, to też w niedzielę cała Bydgoszcz, a wraz z nią spore rzesze sympatyków wioślarsstwa z wszystkich stron kraju „urzędować” będą w Łegnowie.

Młode Polki z Łotwy w obozie Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w Charzykowie

W czasie od 10 do 27 lipca br. odbył się kurs—obóz w. f. Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży Żeńskiej Diecezji

Młode Polki z Łotwy w obozie K.S.M.Ż. w Charzykowie.

Chełmińskiej w Charzykowie koło Chojnic. Program kursu obejmował gimna-

stykę, gry sportowe, lekką atletykę, gry ruchowe, sporty wodne, korowody, pływanie, tańce narodowe i wykłady z dziedziny w. f. i pracy organizacyjnej. W obozie brało udział 76 druhen. Celem obozu było wyszkolenie zastępu naczelniczek dla Oddziału KSMŻ.

Po zlocie młodzieży polskiej z Zagranicy przybyły do obozu młode Polki z Łotwy, przeważnie z Dynaburga i Rygi, by spędzić kilka dni wśród młodzieży katolickiej w kraju. Na powitanie gości zagranicznych jak również na pożegnanie rozpalonego ogniska, urozmaicone tańcami narodowymi, pioskami, monologami i śpiewem. Przemówieniem żegnali miłych gości p. burmistrz Hanula z Chojnic, ks. Ryczakowicz, sekretarz generalny, i Ks. Asystent Etter z Chojnic.

Piorun pogodził zwaśnionych wyborców w Dobrczu pod Bydgoszczą

W gmachu szkolnym w Dobrczu pod Bydgoszczą odbywało się przed kilku dniami zebranie tamt. rady gminnej, zwołane celem wyboru delegata do zgromadzenia okręgowego. Wyborcy nie mogli dojść do porozumienia co do wyboru delegata częściowo opuścili lokal szkolny, przyczem w chwili, gdy znaleźli się o kilkadziesiąt kroków od budynku szkolnego — w gmach uderzył piorun. Secesjsze wiedząc, iż dach szkoły plonie pospieszyli na ratunek i razem z pozostałymi wyborcami wkrótce stłumili niezbyt groźny pożar.

Po tym „drobnym” incydencie spowodowanym siłą wyższą malkontenci powrócili do ocalonej przez nich szkoły i razem z innymi wybrali — tym razem już zgodnie i jednomyślnie — delegata gminnego.

Kajakiem z Łodzi przez Kraków do Torunia

Piękny wyczyn dwóch strzelców — sportowców

W środę o zmroku zamajaczyła na wzburzonej fali wiślanej w Toruniu niewyraźna sylwetka zbliżającego się do brzegu kajaka. Przypadkowi spacerowicze, znajdujący się w tym czasie na wybrzeżu w pobliżu mostu kolejowego, z niemałym zdziwieniem obserwowali, jak dwóch młodych ludzi usiłowało z trudem przybić do brzegu i zakotwiczyć swoje czółenka.

Twarze kajaków były ogorzałe, ubrania podniszczone. Pewne, śmiałe i energiczne ruchy świadczyły, że przybyśle czuli się na wodzie doskonale.

Po wstąpieniu na ląd, gromadka ciekawych obstarpiła gości, przyczem posypały się pytania: „skąd — dokąd? i kto jesteście?”

— „My Strzelcy z Łodzi — w drodze do Gdyni” — odpowiedzieli goście.

W ciągu dalszych indagacji ciekawo dowiedzieli się, że obydwa strzelcy, opuścili Tomaszów w dniu 17 czerwca, a następnie przybywszy do ujścia Pilicy, udali się w górę Wisły, celem zwiedzenia Krakowa, gdzie w pierwszym rzędzie złożyli hołd doczesnym szczątkom swego Wodza, a następnie dołożyli ziemi do kopca, sypanego przez cały Naród na wieczną Jego imienia pamiątkę.

Po spełnieniu obywatelskiego obowiązku w drodze powrotnej w dół Wisły, odwiedzali kolejno wszystkie większe miejscowości, położone nad królową rzek naszych, aż wreszcie w walce z wichrem, deszczem, zimnem i trudami, przybili do brzegów grodu Kopenika.

Tyle opowiedzieli goście. Zkolei i oni zadali pytanie: „gdzie tu najbliższe do Związku

Strzeleckiego?”

Doświadczeni podróżni, wyrobili w sobie przekonanie, że kto, jak kto, ale bratnie serca strzeleckie najżyczliwsze i najserdeczniejsze zgotują im przyjęcie. To też po zasięgnięciu informacji skierowali swe kroki do świetlicy najbliższej położonego Oddziału II specjalnego Z. S. przy ul. Żeglarskiej. Tam zameldowali się komendantowi Oddziału p. Romanowi Strzeszewskiemu, poczem zostali serdecznie i z ciekawością przyjęci przez grono znajdujących się w tym czasie w świetlicy strzelców.

W trakcie opowiadania przez przybyłych przygód i wrażeń z drogi, Zarząd i Komenda Oddziału Z. S. zajęła się sprawą zaprowiantowania gości oraz formalnego potwierdzenia ich przybycia, przez wpisanie meldunku w „Książce Podróży” kajaków, która — nawiasem mówiąc — przedstawia niezmiernie ciekawy i cenny dokument, stwierdzający w szeregu meldunków i opisów podróży na wodach wszystkich niemal rzek Polski w ciągu ostatnich trzech lat

W roku bieżącym obywatele Józef Gubański i Witold Czerny, tak się bowiem nazwiją dzielni młodzi kajakowcy, członkowie Oddz. I Z. S. z Łodzi, walczą w konkurencji z innymi organizacjami i klubami z całej Polski o zdobycie nagrody Polskiego Związku Kajakowego oraz o odznakę P. Z. K.

Wczoraj w godzinach popołudniowych wytrwali pionierzy sportu wodnego opuścili Toruń. Najbliższym ich etapem jest Brdyjuście, skąd dalej wyruszą do Gdyni.

Dar p. konsula Hozakowskiego

Dnia 31 lipca br. Pan Konsul Bronisław Hozakowski wręczył Panu Wojewodzie oryginalny obraz Artura Grottera z lat młodzieńczych przedstawiający fragmenty z „Pana Tadeusza”, jako dar dla przyszłego Muzeum Pomorskiego im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Pan Wojewoda przekazał obraz do Muzeum Miejskiego w Toruniu.

Powodzenie wystawy przemysłowo-rzemieślniczej w Gdyni

Od dnia otwarcia — wystawę przemysłowo-rzemieślniczą w Gdyni zwiedziło przeszło 30.000 osób, co stanowi przeciętnie dziennie 1.000 osób.

Nowy wiceprezes Sądu Okręgowego w Grudziądzu

Na stanowisko wiceprezesa Sądu Okręgowego w Grudziądzu wyznaczony został p. dr. Jodłowski dotychczasowy sędzia okręgowy w Starogardzie.

Model plastyczny „Bitwa pod Oliwą” wystawiony w Gdyni

„Bitwa pod Oliwą”, model plastyczny, wykonany przez p. Zelenkiego z Krakowa, który był wystawiony na Zlocie Jubileuszowym Harcerzy w Spale, został przez harcerstwo gdańskie umieszczony w Galerji Morskiej w Gdyni przy ul. 10 Lutego u znanego i cenionego artysty-malarza prof. Mokwy.

M. in. cennymi obrazami wystawił p. prof. Mokwa wspaniałe tryptyk, przedstawiający zwycięstwo floty polskiej nad szwedzką w r. 1627 pod Oliwą.

Rekolekcje zamknięte dla kobiet i mężczyzn

Rekolekcje zamknięte odbędą się: dla pań z inteligencji w Seminarjum Duchownym w Pelplinie od 12 — 16 sierpnia br. Opłata za całkowite utrzymanie wynosi 12 złotych. Zgłosić się najpóźniej do 7-go sierpnia br.

Dla mężczyzn w Zakładzie Misyjnym w Górnej Grupie od 24—28 sierpnia br. Opłata 8 złotych. Zgłosić się do 17 sierpnia br.

Blizszych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje Diecezjalny Instytut Akcji Katolickiej w Pelplinie.

SILVA RERUM

zebrał i zestawil Bolesław Busiakiewicz

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

2 sierpnia

I.

- 1772 Przyłączenie Ziemi Galicji do Austrii.
- 1788 Umarł w Londynie znakomity angielski artysta malarz i grafik, przedewszystkiem portrecista Tomasz Gainsbo rough.
- 1868 Urodził się w Atenach król Grecji — Konstantyn.
- 1897 Umarł w Krakowie znakomity poeta — Adam Asnyk, członek Rządu Narodowego w 1863 roku.
- 1914 Wypowiedzenie wojny francusko-niemieckiej.
- 1914 (tegoż dnia) Niemcy stawiają Belgji ultimatum.
- 1921 Umarł w Neapolu genialny śpiewak włoski Enrico Caruso, świetny również rzeźbiarz i rysownik-karykaturzysta.

II.

Szczęśliwe ludy, gdy im w górze świeci
Wolnej Ojczyzny widoma potęga...
Szcześnie kraje, gdzie pokoleń praca
Nie idzie w niwecz wśród gromów i burzy,
Lecz gdzie czyn wszelki Ojczyźnie wzbogaca
Szcześnie ludy i szczęśliwe kraje,
Gdzie genjusz wodza, bohatera męstwo
I żywot, który w ofierze oddaje
Wielkim ideom zapewnia zwycięstwo...
Adam Asnyk.

Sokoli grudziądzcy w reprezentacji Polski

na międzynarodowych regatach kajakowych

W dniach 10 i 11 sierpnia 1935 r. odbędą się w Sopotach międzynarodowe regaty kajakowe, z udziałem najlepszych drużyn kajakarstwa polskiego. Polski Związek Kajakowy w trosce o należyte przygotowanie zawodników polskich urządza na półwyspie Helskim obóz treningowy od 3 do 9 sierpnia 1935 r., skąd po zakończeniu obozu zawodnicy przewiezieni zostaną do Sopot, gdzie odbędą się wyścigi międzynarodowe.

Czołowi zawodnicy „Sokoła” grudziądzkiego, którzy w czasie 4-letniego istnienia swej sekcji kajakowej, niejednym sukcesem poszczycić się mogą, wezwani zostali przez P. Z. K. do obozu treningowego i wcieleni zostają do reprezentacji Polski.

Zawodnikami, którym przypadł zaszczyt obrony barw Polski są: Salewski Józef, Falkowski Alfons, Tautert Alfons.

Nowa organizacja społeczna pod nazwą Chrześcijańska Liga Pracy

Powstała w Bydgoszczy

W ostatnim czasie czynione są w Bydgoszczy przygotowania organizacyjne, mające na celu powołania do życia nowego zrzeszenia społeczno-gospodarczego pod nazwą „Chrześcijańska Liga Pracy”. Akcja Ligi nie nosi charakteru politycznego i jest ruchem wyłącznie społeczno-gospodarczym.

Ostatnio p. Wojewoda Poznański zatwierdził statut stowarzyszenia, w związku z czym odbyło się w Bydgoszczy zebranie informacyjne, które zgromadziło w sali „Pod Lwem” znaczną liczbę zainteresowanych nową organizacją. Obrady zagaił i zebrał przewodniczył p. mec. dr. Typro-wicz, oraz jako jego zastępca adw. Cieluch. Zasadnicze referaty o zadaniach i sposobach pracy nowej organizacji wygłosili pp. mgr. Szukalski i mgr. Stobiecki. W dłuższej dyskusji nad referatami wypowiedzieli się obszernie przedstawiciele wszystkich prawle stanów, podkreślając aktualność programu Ligi i celowość tego rodzaju organizacji.

Konstytucyjne zebranie pierwszej placówki Chrześcijańskiej Ligi Pracy odbędzie się w krótkim czasie. O celach i zadaniach Ligi napiszemy obszernie w najbliższych dniach

Stacja kolejowa Brdyujście zamiast Jasień

Z dniem 14 sierpnia b. r. Okręgowa Dyrekcja Kolejowa w Toruniu przenosi dotychczasowy przystanek osobowy Jasień nad Wisłą z km. 107,238 na km. 106,357 linii Kowalewo Pomorskie — Bydgoszcz, zamieniając jednocześnie dotychczasową nazwę stacji Jasień na „Brdyujście”.

Wyjazd lekkoatletycznej reprezentacji Pomorza do Katowic

W nadchodzącą sobotę, dnia 3 bm. o godz. 9,25 rano udaje się z Bydgoszczy do Katowic pomorska reprezentacja lekkoatletyczna, która w dniu 4 bm. rozegra międzokrajowe spotkanie z reprezentacją Śląska. Reprezentację pomorską czeka w Katowicach nader trudne zadanie, gdyż Śląsk w ogólnej ocenie okręgów zajmuje trzecie miejsce w Polsce. Tak Zarząd Pom. ZLA., jak i członkowie reprezentacji przygotowali się do niedzielnej próby bardzo starannie.

Kierownikiem reprezentacji pomorskiej jest p. por. rez. Dobrowolski z Bydgoszczy.

Strzelec 63 pp. Najdorf z Torunia w reprezentacji polskiej na olimpiadzie szachowej

Jak wiadomo, 15 sierpnia rozpoczyna się w Warszawie t. zw. olimpiada szachowa, w której wezmą udział zespoły najlepszych szachistów 22 państw.

Barwy polskie na olimpiadzie będzie m. inn. bronił strzelec 63 p. p. z Torunia Najdorf, wicemistrz szachowy Warszawy, który kilkakrotnie rozgrywał partje w Toruniu, a ostatnio — jak już obszernie pisaliśmy pokonał światowej sławy szachistę, Tartakowera.

Cała reprezentacja Polski od dnia 1 do 15 sierpnia wypooczywa przed olimpiadą w Ciechocinku.

Budujemy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marsz. J. Piłsudskiego WYKAZ SUM, WPLACONYCH W POMORSKIEJ WOJEWÓDZKIEJ K. K. O. NA KONTO KOMITETU BUDOWY MUZEUM:

W ciągu dnia 1 sierpnia na rachunek Wojewódzkiego Komitetu Budowy Muzeum Ziemi Pomorskiej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego wpłacono w Pomorskiej Wojewódzkiej Komunalnej Kasie Oszczędności w Toruniu (ul. Mostowa nr. 11 — gmach Starostwa):

S. Buszczyński w Toruniu, ul. Mostowa nr. 13 — 100,— zł.

Anna Jankiewicz z Torunia — 5,— zł.

Zarząd Stowarzyszenia Oficerów w stanie spocz., oddział w Toruniu w likwidacji — 100,— zł.

Inspektor Stefan Jakubowski w Toruniu — 50,— zł.

Robotniczy Instytut Oświaty i Kultury w Toruniu — I rata (za pośredn. Adm. „Dnia Pomorskiego”) — 10 zł.

Razem 265,— zł.

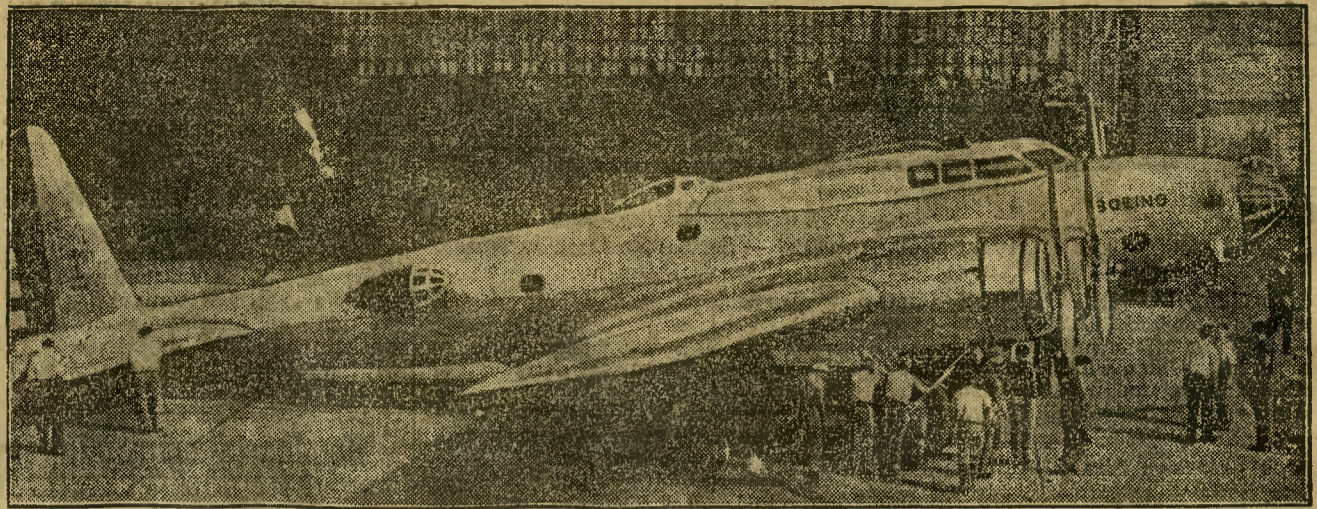
Stan z dnia 31 lipca — 57.919,53 zł.

Stan w dniu 1 sierpnia 58.184,53 zł.

Świeca przyczyną pożaru w porcie gdyńskim

Ub. nocy wybuchł w porcie gdyńskim przy ulicy Centralnej pożar baru należącego do firmy Bocheński. Pożar powstał wskutek nieostrożności stróża nocnego, który usnął nie gasząc świecy. Przybyła na ratunek straż ogniowa po krótkiej akcji zlikwidowała niebezpieczeństwo. Straty nieznaczne.

Samolot olbrzym bombowy

Najnowszy samolot bombowy amerykańskiej floty powietrznej, 14 tonowy aparat długości 21 metrów przed wypuszczeniem do lotu próbnego.

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

Brema przeciw Gdyni

Arbitraż bawelny i bawelniany handel tranzytowy zaniepokoił Bremę

Przygotowania przemysłu i kupiectwa włókienniczego oraz polskich sfer portowych w kierunku uruchomienia arbitrażu bawelnianego w Gdyni wywołały wśród zainteresowanych czynników Bremy poważne zaniepokojenie.

W pierwszym rzędzie chodzi tu o pozostałe jeszcze częściowo transporty bawelny dla przemysłu włókienniczego Polski. Poza tym jednak najpoważniejsze obawy związane są z organizowaniem przez Gdynię handlu tranzytowego, który w zakresie dostawy surowca bawelnianego już obsługuje częściowo sąsiednie rynki, jak czeskosłowacki. Po utworzeniu arbitrażu bawelnianego w Gdyni, handel tranzytowy surowca bawelnianego i na inne kraje sąsiednie jak Węgry, Rumunję, kraje bałtyckie i t. d.

Zwłaszcza tranzytowa obsługa prze-

mysłu włókienniczego Czechosłowacji miałaby w najbliższym czasie ulec rozszerzeniu, a sprawa ta była ostatnio przedmiotem rokowań portowych sfer gdyńskich z dyrektorem departamentu portowego czeskiego ministerstwa handlu dr. Merickiem, który bawił niedawno w Gdyni.

W związku z tem zaobserwować się dają na terenie Bremy pewne posunięcia, świadczące o zamierzonej akcji przeciwko zdobyciom portu gdyńskiego w dziedzinie bawelny. Jednym z takich pierwszych posunięć miałyby być utworzenie szeregu wolnych stref w porcie bremeńskim dla tych państw, które zamierzają korzystać z portu gdyńskiego przy zaopatrywaniu się w surową bawelnę, oraz z jego urządzeń i instytucji portowych, a więc również i z arbitrażu bawelnianego.

Znaczne ulgi w opłatach od samochodów na Fundusz Drogowy wprowadził rozporządzenie Rady Ministrów

Komitet Ekonomiczny Ministrów uchwalił w dniu 30 lipca szereg zmian w opłatach od samochodów i niektórych pojazdów konnych na rzecz Państwowego Funduszu Drogowego. Opłaty te wprowadzone zostaną w drodze rozporządzenia Rady Ministrów.

Jak się dowiaduje nasz korespondent warszawski — rozporządzenie to zmniejszy poważnie opłatę od samochodów ciężarowych i traktorów używanych do zarobkowego przewożenia towarów. Opłata ta znizona zostanie z 35 na 20 zł. od każdego 100 kg wagi własnej samochodu.

Następnie zniesiona będzie pobierana dotychczas opłata od miejsc w autobusach, wynosząca 100 zł. od każdego miejsca przeznaczonego dla podróżnego, niezależnie od przebiegu autobusu. Natomiast podwyższona zostanie opłata od przebiegu z 40 na 50 gr. za jedno miejsce i jeden kilometr przebiegu, przy czym ta opłata w żadnym wypadku nie będzie mogła przekraczać 150 zł. Dla autobusów kursujących na drogach gruntowych opłata ta obniżona będzie do 30 gr.

Celem zachęcenia przedsiębiorców do uruchamiania nowych linii autobusowych, pozostanie stawki 50 wzgl. 30 gr. obniżone będą do połowy na przeciąg jednego roku od daty otwarcia nowej linii. W ten sposób u-normowane opłaty umożliwią powstanie nowych, zwłaszcza krótkich linii autobusowych, które posiadać będą duże znaczenie dla ułatwienia komunikacji.

Odpowiednio do ogólnego obniżenia opłat od autobusów obniżone zostaną również opłaty od samochodów, używanych do zarobkowego przewożenia osób poza obszarem jednej gminy. Obniżka ta wyniesie 25 proc. dotychczasowych opłat od każdego z miejsc w tych pojazdach.

Następnie całkowicie zniesiona zostanie pobierana dotychczas w wysokości 40 zł. opłata od rowerów z przyłączonymi motorami o pojemności cylindrów do 100 cm³, oraz obniżona opłata od samochodów, używających obręczy pompneumatycznych zamiast maszywów.

Jednocześnie z temi ulgami dla samochodów uregulowana zostanie na nowych zasadach sprawa opłat od zarobkowych pojazdów konnych. Dotychczas pobierane opłaty od zarobkowych pojazdów konnych — jak stwierdzono — ustalone zostały zbyt nisko, wobec czego pojazdy te stwarzają dużą konkurencję samochodom.

Projektowane rozporządzenie Rady Ministrów ma podwyższyć opłaty od konnych pojazdów osobowych i ciężarowych, kursujących na drogach bitych oraz obniżyć je dla pojazdów kursujących na drogach gruntowych.

W odpowiedzi na trudności

Zarządzenia skarbowe przy przewozie przez Gdańsk towarów zakazanych

Koła gospodarcze informują z Gdańska o trudnościach, z jakimi spotykają się ze strony gdańskich organów celnych przy przewozie przez Gdańsk towarów zakazanych do importu, lub co do których przynajmniej została ulga celna.

Trudności te polegają na tem, że celne organy wykonawcze w Gdańsku odmawiają przesyłania pozwoleń przywozu i pozwoleń na zastosowanie ulg, opiewających na Gdańsk, do tych urzędów celnych w Polsce, gdzie zgodnie z ostatnim rozporządzeniem Ministra Skarbu ma następować odprawa celna.

W tym stanie rzeczy Związek Izb P.-H. oo zasięgnięciu informacji u kompetent-

nych władz centralnych komunikuje, że Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu już poleciło Dyrekcji Cel w Gdańsku, aby pozwolenia przywozu, opiewające na urzędy celne położone w okręgu dyrekcji, a dotyczące towarów, które w myśl rozporządzenia M. S. powinny być przekazywane do odprawy celnej w Polsce, były przesyłane do odpowiednich urzędów celnych, celem umożliwienia dokonania tam odprawy. Analogiczne zarządzenie zostało wydane w stosunku do pozwoleń M. S. na zastosowywanie zniżek celnych, względnie zwolnień od cla, a opiewających na gdańskie urzędy celne.

Związek Izb zwraca uwagę na to zarzą-

Klasyfikacja gruntów dla podatku gruntowego

Ważne zarządzenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Ministerstwo Spraw Wewn. wystosowało do wojewodów, prezydenta m. st. Warszawy, przewodniczących wydziałów powiatowych i prezydentów miast wydziałowych pismo okólnie w związku z powołaniem wojewódzkich i powiatowych komisji klasyfikacyjnych, które dokonać mają klasyfikacji gruntów dla podatku gruntowego.

Ministerstwo wzywa władze samorządowe do udzielania wojewódzkim i powiatowym komisjom klasyfikacyjnym bezpłatnie wszelkich posiadanych materiałów pomiarowych (planów i rejestrów) na posiadłości gruntowe, należących do tych urzędów lub instytucji, względnie przechowywania u nich. Ponadto urzędy i instytucje samorządowe zezwalać mają na sporządzanie niezbędnych do klasyfikacji gruntów odrysów planów i odpisów rejestrów.

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA

z dnia 1. 8. 1935 r.
Zyto 30 ton 10,75—10,50—11; pszenica standard. 14,25—14,75; jęczmień jedn. 13,75—14,25; zbiorowy 12,75—13,50; zimowy 14—14,50; mąka żyt. gat. IA 0—55 procent wł. w. 19,50—20; gat. IB 0—55% wł. w. 18,25—18,50; gat. II 55—75% wł. w. 14—14,50; raz. 0—35% wł. w. 15—15,50; posiednia pon. 70% wł. w. 12,00—12,50; mąka pszenna: gat. IA 0—20 proc. wł. w. 26,00—28,00; gat. IB 0—45 proc. wł. w. 24,25—25,25; gat. IC 0—55 proc. wł. w. 23,50—24,50; gat. ID 0—60 proc. wł. w. 22,50—23,50; gat. IE 0—65 proc. wł. w. 21,50—22,50; gat. IIA 20—55 proc. wł. w. 19,75—20,75; gat. IIB 20—65 proc. wł. w. 19,25—20,25; gat. III 45—65 proc. wł. w. 18,00—19,00; gat. IIF 55—65 proc. wł. w. 13,75—14,25; gat. IIIA 65—70 proc. wł. w. 18,00 do 14,00; gat. IIIB 70—75 proc. wł. w. 11,75—12,25; nie wym. stand. 7,50—8,25; pszenne miakie stand. 8,25—9,00; pszenne średnie stand. 7,75—8,25; pszenne grube 8,00—8,75; otręby jęczmieńne 9,00—9,75; rzepik zim. bez w. 24—26; rzepik zim. bez w. 22—25; groch: Wiktorja 24,00—26,00; Folgera 20—22; tulin: niebieski 11,50—12,50; żółty 12,25—13,25; ziemniaki: jadalne pomorskie 4,75—5; jadalne nadnoteckie 3—3,75; płatki ziemniaczane 11,25—11,75; makuch: iniany 13—18,50; rozpakowy 13—18,50; kokosowy 15,00—16,00; strus 50% 19,00—19,50.
Ogólne usposobienie: spokojne.

NOTOWANIA BANKU GDANSKIEGO

z dnia 2. 8. 1935 r.
Na wczorajszej giełdzie pieniężnej notowano: Kurs dewiz: Warszawa 99,80—100,20; Berlin 212,68—213,52; Nowy Jork 5,2720—5,2980; Londyn 26,10—26,20.
Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA

z dnia 1 sierpnia 1935 r.
Notowania bez zmian.
Ogólne usposobienie: spokojne.

DOWÓZ DO GDAŃSKA

z dnia 2. 8. 1935 r.
W dniu wczorajszym dowieziono do Gdańska: pszenicy 120 ton; żyta 243 ton; jęczmień 108 ton; otręby i makuchów 30 ton; nasion 5 ton.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ

z dnia 1 sierpnia 1935 r.
Dewizy
Belgia 89,35, 89,53, 89,12; Berlin 213,15, 214,15, 212,15; Holandia 350,00; 359,00, 358,10; Londyn 26,15, 26,31, 26,05; Nowy Jork telegr. 5,2814, 5,3114, 5,2514; Paryż 34,98, 35,07, 34,89; Praga 21,93, 21,95, 21,85; Sztokholm 136,05, 135,70, 134,40; Szwajcaria 172,95, 173,38, 172,52; Hiszpanja 72,53, 72,89, 72,17.
Tendencja: niejednolita.

Akce
Bank Polski 93—92,50; Starachowice 36,75; Haberbusch 36,10.
Tendencja: niejednolita.

Papery wartościowe

5 proc. poź. dolarowa 68,25; 6 proc. poź. dolarowa 64; 7 proc. poź. stabiliz. 65,75—67,00; drobne 68,13—67,25; 7 proc. l. z. ziemskie dol. 48; 4 1/2 proc. l. z. ziemskie 49,25; drobne 49; 3 proc. l. z. m. Warszawy stare 69,75; z 1933 r. 58,75—59,25—59,00; 5 proc. l. z. Łodzi 1933 r. 58,25; 5 proc. l. z. Piotrkowa z 1933 r. 48.
Tendencja dla pożyczek i dla listów nieco mocniejsza.

dzenie władz centralnych, które stanowi znaczne udogodnienie dla zainteresowanych przy załatwianiu formalności celnych i którego wykonywania winni się zainteresowani od organów wykonawczych w Gdańsku stanowczo domagać.

Dzień

w Bydgoszczy

Piątek
2
sierpnia

Kalendarzyk rzym.-Kat.

Piątek: NMP. Anielskiej — Sobota: Znal. rel. św. Szczep.

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY
w dniu 2 sierpnia br.

W całym kraju po miejscami mglistym i chmurnym ranku w ciągu dnia naogół dość pogodnie jednak z możliwością gdzieś niedługo przelotnych deszczów. Słabe wiatry miejscowe.

— Pogotowie pożarowe Straży Pożarnej tel. 06.

— Straż Pożarna — 26-16.
— Pogotowie Ratunkowe — 26-17.
— Komena Policji — 27-00 (centrala).
— Szpital Miejski — 36-39.
— Dorożki samochodowe — 22-50 (postój przy ul. Jagiellońskiej), 22-51 (postój przy ul. Gdańskiej).

— Dyzur nocny aptek do dnia 4 sierpnia br. włącznie pełnią: Apteka pod Aniołem, ul. Gdańska 63, tel. 33-85, Apteka przy pl. Teatralnym, ul. Marsz. Focha 10, tel. 19-02 i Apteka B. Tarasiewicza, ul. Orła 8, telefon 31-46.

— Muzeum Miejskie otwarte codziennie od 9-16, w niedziele i święta od 11-14. Obecnie w Muzeum wystawa obrazów Józefa Kidonia.

TEATR MIEJSKI.

W sobotę, dnia 3 sierpnia Teatr Miejski otwiera swoje podwoje premierą sztuki G. Zapolskiej „Ich czworo”, w której udział biorą pp.: Kalczanka, Łukowska, Podgórska, Wiczorkowska, Dytrych, Dzwonkowski, Lochman. Reżyseria Stanisława Dąbrowskiego, nowe dekoracje Jana Hawrylkiewicza.

Kasa teatru rozpoczyna sprzedaż biletów i przyjmuje zamówienia od czwartku, dnia 1 września od godz. 11 do 14 i od 18 do 20. Wszelkie зниżki nabyte na sezon 1934-35 ważne są tylko do dnia 31 sierpnia br.

REPERTUAR KIN:

ADRIA: „Amok”.
APOLO: „Rumba” i nadprogram.
BAJKA: „Złotowłosy sen” i „W mrokach wielkiego miasta”.
BAŁTYK: „Złota maska”.
KRISTAL: „Uwielbiana” z Normą Shearer i Fredricem Marchem.
MARYSIENKA: „Wiktor czy Wiktoria?”
REWJA: „Kuszenie szatana”. Na scenie występy artystów.

Informator
dla przyjeżdżających
do Bydgoszczy

Odjazd pociągów z Bydgoszczy
(ważny od dn. 15. V. 1935 r.)

TORUŃ—WARSZAWA: 2.42, 6.50, 8.05, 9.58, 14.05, 15.35, 17.56, 18.26, 21.26 (tranzytowy), 23.15.

TCZEŃ—GDAŃSK—GDYNIA: 0.30 (do Łaskowic), 3.50, 5.20 (do Łaskowic), 7.54, 12.33, 13.13 (do Łaskowic), 17.15, 19.45, 20.00.

KOSCIERZYŃA—GDYNIA: 8.01, 15.20, do Rynkowa: 16.10, 20.30, od 19/V—1/IX.

NAKŁO—PIŁA: 0.02, 6.15, 10.41, 14.45, 19.49.

UNISŁAW—BRODNICA: 4.46, 8.11, 13.45, 16.20, 21.45.

INOWROCLAW — POZNAŃ: 0.46, 3.51, 6.33, 9.25, 14.01, 18.32, 22.18, 23.00.

WĄGROWIEC—POZNAŃ: 5.05, 10.40, 13.30, 18.35.

INOWROCLAW — KARSZNICE — HERBY NOWE: 0.46, 14.01.

Restauracje i Kawiarnie

Restauracja i Cukiernia Berendt. Wyborowa kuchnia, wysmienite ciastka.

Z miasta

— Pociąg popularny do Gdyni. Liga Popierania Turystyki organizuje w najbliższą niedzielę 4 sierpnia pociąg popularny do Gdyni. Odjazd z Bydgoszczy o godz. 3.20. Wycieczka odbędzie się bez względu na ilość uczestników. Cena zł 7.00. Karty uczestnictwa sprzedaje ORBIS, plac Teatralny 6.

— Przedprzedaż biletów na regaty wiosłarskie o mistrzostwa Polski w Brdyjściu odbywa się w firmie „Fraboli” przy placu Teatralnym. Tamże nabyć można programy regatowe.

— Zw. emerytowanych pracowników i nieetatowych, wdów i sierot po kolejarzach. Zebranie odbędzie się dnia 3 bm. o godz. 10 w sali p. Meller, pl. Piastowski.

— Dożynki. Kółko Rolnicze w „Osielisku” urządza dnia 18 bm. w lesie koło Rybińca „dożynki leśne”. Początek o godz. 14. W razie niepogody dożynki odbędą się w tydzień później.

— Państwowy Zarząd Wodny w Bydgoszczy podaje do publicznej wiadomości, że z powodu mających się odbyć wszechpolskich regat w porcie wewnętrznym w Brdyjściu, zarządza się wstrzymanie na odcinku tegoż portu ruchu żegludowego dla parostatków, motorówek, żaglówek, łodzi i kajaków, oraz łodzi wiosłarskich nie biorących udziału w zawodach jak następuje: dnia 3

bm. od godz. 12 do 20, dnia 4 bm. od godz. 8 do 20.

Zabrania się również wystawiania na prawy i lewy brzeg portu wewnętrznego łodzi i kajaków.

Winni przekroczenia powyższych zarządzeń będą podani do ukarania na podstawie obowiązujących przepisów.

— Tow. Śpiewu „Lira”. Lekcja śpiewu dnia 2 bm. o godz. 20 w Resursie Kupieckiej. Dla bardzo ważnych ćwiczeń komplet konieczny.

— Zrzeszenie Zawodowych Automobilistów filja Bydgoszcz. W dniu 3 bm. odbędzie się miesięczne zebranie z udziałem delegata z zarządu głównego z Poznania o godz. 20 w lokalu p. L. Bydłowskiego przy ul. Długiej 24.

— Hołd sportowców pomorskich śp. Marszałkowi Piłsudskiemu. W związku z za-

pytaniami dotyczącymi udziału w wycieczce sportowców pomorskich do Rakowa, organizowanej przez Zw. Dziennikarzy Sportowych wyjaśniamy, iż w wycieczce udział mogą wziąć również sympatycy sportu, tak zrzeszeni, jak i niezrzeszeni. Informacje i bilety w Oddz. „Orbisu”.

Wycieczka Wisłą do Gdyni

W dniu wczorajszym wieczorem wyruszyła z Bydgoszczy do Gdyni wycieczka zorganizowana staraniem bydgoskiego oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej. Wycieczkownicy udali się autobusami do Fordonu, skąd statkami „Vistula” odjechali do Gdyni. Powrót wycieczki przewidziany jest w poniedziałek rano.

Nominacja przewodniczących kolegów wyborczych

W uzupełnieniu naszej wiadomości o dokonanej przez generalnego komisarza wyborczego nominacji przewodniczących i zastępców przewodniczących wojewódzkich kolegów wyborczych donosimy, iż przewodniczącym kolegium na województwo poznańskie mianowany został p. plk. dypl. Erwin Więckowski, prezydent m. Poznania, zastępcą — p. Bronisław Dobrzański, sędzia Sądu Apelacyjnego w Poznaniu.

Kto wchodzić będzie w skład zgromadzenia
okręgowego okręgu bydgoskiego?
Dalsze wybory członków zgromadzenia

Zgodnie z ogłoszonym przez Pana Wojewodę Poznańskiego programem, na terenie okręgu nr. 100 (okręgu bydgoskiego) odbywają się stale zebrania organizacyj i zrzeszeń, na których wybierani są delegaci do zgromadzenia okręgowego, mającego obradować — jak wiadomo — w dn. 14 sierpnia br.

W poprzednich numerach podaliśmy już imienny spis delegatów wybranych przez bydgoską Radę Miejską, oraz Radę Powiatową i kilka organizacji społecznych, obecnie zaś podajemy dalszy skład osobowy przyszłego zgromadzenia.

Izba Rzemieślnicza w Poznaniu wybrała 4 delegatów, a mianowicie pp.: **Edmunda Kamińskiego, Wacława Malickiego, Juljana Mrugalskiego i Stefana Stepczyńskiego.**

Rada Izby Rolniczej w Poznaniu dokonała wyboru 5 delegatów, a to pp.: **Juljusza Dudzińskiego, Adama Tolka-cza, Jerzego Dzwonkowskiego, Józefa Kucewicza i Jana Tomczaka.**

Izba Przemysłowo-Handlowa w Poznaniu — 2 delegatów, a mianowicie pp.: **Marjana Bankowskiego i Jana Rajewskiego.**

Rada Izby Adwokackiej w Poznaniu — 2 delegatów, a to pp.: **mec. Zygmunt Siodę i adwokata Krysiaka z Bydgoszczy.**

Izba Notarialna dokonała wyboru jednego delegata, którym obrano p. dr. **Jana Meysnera.**

Izba Lekarska wybrała 3 delegatów pp.: **dr. Czesława Wleckiego, dr. Stefana Święteckiego i dr. Matuszewskiego.**

Z Rady Powiatowej pow. wyrzyskiego jako delegatów wybrano pp.: **Konstantego Drzewickiego, Leona Bretschneidera, Józefa Mredę i Antoniego Jankowskiego go.**

Z Rady Powiatowej pow. chodzieskiego wybrano pp.: **dr. Kazimierza Matuszewskiego, Andrzeja Langowskiego i Andrzeja Jeszkę.**

Związek Urzędników Miejskich w Bydgoszczy wybrał jako delegatów pp.: **Wawrzyńca Woznoja i Ignacego Synowicza.**

Związek Urzędników Kolejowych w Bydgoszczy (Z. U. K.) deleguje pp.: **Stanisława Sikorskiego, Franciszka Meller, Bolesława Gacę.**

Gmina Łobżenica reprezentowana będzie przez delegatów pp.: **Jana Musiałę i Stanisława Oleskiego, gmina Solec Kujawski przez jednego delegata p. Władysława Krymskiego, gmina Wierzuchciz Królewski przez p. Czesława Nowaka, gmina Dobrcz przez p. Henryka Swinarskiego.**

Związek Związków Zawodowych w Bydgoszczy dokonał wyboru 3 delegatów, a to pp.: **Aleksandra Milewskiego, Franciszka Lonatowskiego i Leona Geblera.**

Związek Weteranów Powstań Narodowych wybrał jednego delegata — p. **Władysława Tellera.**

Z Rady Miejskiej w Chodzieży wybrano pp.: **Kazimierza Szalczynskiego i Bronisława Merona; z Rady Miejskiej w Margoninie Aleksandra Piachocińskiego;**

Rady Miejskiej w Szamocinie **Jana Gierlikowskiego; z R. M. w Ujściu Stanisława Marcinkowskiego; z Rady Gminnej w Chodzieży Marjana Wejchana, Wł. Kośmickiego, Wł. Kaję, Kazimierza Gągorę, Pawła Martenkę, Wiktora Kręgielskiego, Pankallę i St. Kabata. Rada Miejska w Łobżenicy wybrała p. **Tadeusza Kowalskiego; Rada Gminna w Nakle n/N. Wiktora Tuszyńskiego; Rada Miejska w Nakle pp.: Jana Judejkę, Wiktora Felickiego, Michała Łasę, Wacława Malickiego, Adama Gawłowicza, Jana Tomczaka.****

Rodzina Wojskowa w Bydgoszczy jako delegatów wybrała pp.: **plk. Rudniczek, Józefę Powierzynę i Zofię Żeromską.**

Z ramienia „Ogniska” Zw. Nauczycielstwa Polskiego w Bydgoszczy wybrano prezesa p. **Antoniego Jobkę; Komitet I B. B. W. R. w Bydgoszczy wybrał p. Nikodema Szmeltera.**

Wybory delegatów do zgromadzenia okręgowego odbywają się w dalszym ciągu.

Międzynarodowe zapasy
w Resursie Kupieckiej

W środę tłumy widzów zapelnily ogród Resursy Kupieckiej, program bowiem zapowiadał spotkanie dwóch pretendentów do tytułu „Króla podwójnego nelsona”, wielokrotny zwycięzca z niemieckim potężnym **Cyklopem Szymkowskim.** Walka odbyła się jako czwarta, budząc od pierwszego momentu najwyższe zainteresowanie. Tempo było mordercze, przeczmy chwilami walka miała wszelkie cechy ordynarnej bójki. Stroną prowokującą był Szymkowski, który ze szczególną zaciętością okładał Słazaka. Grabowski w drugiej rundzie rozognił się, tak, że arbiter musiał co chwila mitygować rozjuszonych zapaśników. Rzecz ciekawa; obaj polowali na mordercze nelsony i obaj gdy tylko znaleźli się w tym zabójczym chwycie, uciekali czempredzej za dywan. Sympatje publiczności były podzielone. Galeria stała murem za „drapaczem chmur” Grabowskim, parter dzielił natomiast swe sympatje pomiędzy obydwóch zapaśników, w zależności, który z przeciwników był w opresjach... Atleci nawet się nie spostrzegli, jak czas prekluzyjny dla pierwszego spotkania minął i sędziowie walkę przerwali jako nierozstrzygniętą.

Niezwykle ciekawa walka pomiędzy Polakiem **Tornowem** a Włochem **Trawaglinim,** rezultatu nie dała, przyczem obfitowała w niezwykle emocjonujące momenty. **Miazło** miał „swój” dzień, zwyciężając w 24 min. Niemca **Staegemanna,** po bardzo ładnej i efektownej walce.

„Bolszewik” **Zeisig** mając nawet tak słabego przeciwnika jakim jest **Ujbo,** nie mógł się powstrzymać od swych brutalnych wyczynów. Nic więc dziwnego, że **Ujbo** zmaltretowany legł już w 3 min. na obie łopatki. Takich gwizdów niewątpliwie Zeisig nie słyszał nawet w ojczystych stepach syberyjskich...

Podczas ostatniej walki wybuchła głośnie awantura. Murzyn **Thomson** zapomniał przedstawienia nogi rzucił w 28 min. **Kaisera** na obie łopatki. Sędziowie, rzecz prosta, nie mogli uznać takiego zwycięstwa. Wobec tego, jednak, że murzyn nie chciał dalej walczyć, uporczywie twierdząc, że zwyciężył prawidłowo, sędziowie po trzykrotnym wezwaniu, zapisali zwycięstwo **Kaiserowi.** Thomson rozjuszony tą decyzją wpadł w pasję i zdemolował garderobę atletów. Kto wie do jakiej awantury by doszło, gdyby nie szybka interwencja Grabowskiego, Trawagliniego i Tornowa.

Dziś w piątek olbrzymie zainteresowanie budzi decydująca walka **Grabowskiego z Cyklopem Szymkowskim,** która niewątpliwie ściągnie tłumy widzów i będzie ewenementem turnieju. Jak wiadomo Szymkowski specjalnie dla tej walki przybył do Bydgoszczy, należy więc spodziewać się niezwykłych emocyj. Ponadto walczy: **Trawaglini z Nowakiem, Tornow** spotka się z brutalnym **Zeisigiem, Prusak Schikat** zaś spotka się z murzynem **Thomsonem.**

monstracje w Rzymie

Fotografia przedstawia demonstrację przeciw Lidze Narodów we Włoszech. Manifestujący niosą szydercze transparenty (Genewa broni Chin) wykazując słabość i nieszczerść interwencji Ligi w obronie kolonizatorów.

Z całego kraju

NIESZCZĘŚLIWA KOPALNIA HILDEBRAND.

W związku z katastrofą, jaka wydarzyła się na kopalni Hildebrand w Nowej Wsi, podajemy następujące dalsze szczegóły: katastrofa wydarzyła się na głębokości około 600 metrów. Wskutek silnego wstrząsu, zawaliło się kilka chodników na jednym z filarów tego pokładu. Jeden z chodników oberwał się na przestrzeni 12 metrów, zasypując 4 górników. Dwaj górnicy, pracujący na przedzie chodnika, zdolał się uratować, odnosząc tylko powierzchowne obrażenia.

Akcja ratownicza napotyka na wielkie trudności z powodu ciągłego obrywania się węgla. Nad ranem oberwały się ponownie zwalony węgla, zasypując 2 górników z druzny ratowniczych. Dzięki natychmiastowej pomocy zaspanych wydobyto. Akcja ratunkowa trwa w dalszym ciągu.

PRZEBUDOWA PRZYSTANKÓW PODSTOLECZNYCH

W związku z elektryfikacją podstolecznych linii kolejowych przystąpiono do przebudowy stacji i przystanków na odcinku od Warszawy do Pruszkowa i od Warszawy do Otwocka. Przystanki zostaną całkowicie zmodernizowane. Wyposażone będą w wysokie perony, ułatwiające szybkie i wygodne wsiadanie podróżnych, żelazobetonowe dachy na słupach dla ochrony znajdujących się na peronie publiczności przed deszczem, ponadto zaś na każdym peronie znajdzie się poczekalnia. Na niektórych przystankach o większym ruchu wybudowane będą tunele, które umożliwią dojście podróżnych do peronu bez przechodzenia przez tory.

ŚMIERTELNOŚĆ NIEMOWLĄT.

Śmiertelność niemowląt w Polsce w I kwartale r. b. wyrażała się liczą 15,1 zgonów na sto urodzeń.

Największa stosunkowo śmiertelność niemowląt przypada na województwa południowe, gdzie na 100 urodzeń zanotowano przeciętnie 17,2 zgonów. W województwach zachodnich liczba ta wynosi 16.

ZE ZWIĄZKU POLSKICH DZIENNIKARZY I PUBLICYSTÓW GOSPODARCZYCH W WARSZAWIE

Ważne Zgromadzenie Zw. Polskich Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych wybrało Zarząd Główny w składzie następującym:

Prezes Dr. Alfred Kielski (delegat polski do komit. porozum. gospodarczych Międzynar. Izby Handl. w Paryżu), Wiceprezes Tadeusz Garczyński (dyr. Tow. Handlu Kompensacyjnego), Sekretarz Józef Wilecki (Polska Agencja Publicystyczna), Skarbnik Józef Jakubowski (dyr. Izby Przem. Handl. w Warszawie), Członkowie Zarządu: Dr. Adam Grabowski (Czas), Dr. Adolf Atlas, Wacław Jastrzębski (nacz. wydz. w Państw. Instyt. Eksp., redaktor ekonom. Gazety Polskiej), Zygmunt Kmita (Prasa Rolnicza), Michał Rogójski, Dr. Zdzisław Szymański (nacz. wydz. Państw. Urzędu. Kontr. Ubezpiecz.), Jerzy Taylor (Iskra), Józef Trink (Gazeta Handlowa), Bohdan Witwicki (P. A. T.), Marjan Chelmiński (Kurjer Poznański), Dr. Leon Fall (Katowice — Unia Ciepłogórz), Dr. Bolesław Kasprzowicz (Gdynia), Tadeusz Nowacki (Gdynia), Komisje rewizyjna tworzą: Aleksander Jackowski (szef biura pras. Min. Przem. i Handl.), Jan Kuczubiński (P. A. P.), Dr. Maksymilian Polikier, Komisje rozjem

czą tworzą: Dr. Roger Battaglia, Marcel Karczewski, Czesław Nusbaum, Czesław Peche (dyr. Depart. Min. Przem. i Handl. oraz nac. red. Polski Gospodarczej), Marjan Szydłowski (b. min. Przem. i Handlu, dyr. Centr. Związku Przemysłu Polskiego).

POD HASŁEM „WASZAWA W KWIATACH I ZIELENI”.

Komitet wykonawczy ukwiecenia Warszawy, realizując hasło rzucone przez Komitet Obywatelski „Święta Wiosna”: „Warszawa w kwiatach i zieleni”, wezwał mieszkańców stolicy, aby zechcieli zgłaszać do konkursu ozdobione roślinami: balkony, okna, balkony wraz z oknami, całe fasady, ogródki frontowe lub na podwórzach.

WIELKIE ROBOTY Wodne W KRAKOWSKIM

Na terenie Województwa Krakowskiego wykańcza się rozpoczęta w ubiegłych la-

tach budowa zbiornika przeciwpowodziowego w Porąbce na rzece Sole.

Po wykonaniu sztolni obiegowych, do których skierowany jest nurt rzeki, obecnie w silnym tempie wykonuje się zamknięcie doliny tamą betonową.

Równocześnie wykańcza się drogi wykonane na stokach doliny, powyżej przysięgłego poziomu wody w zbiorniku oraz most betonowy przy końcu zbiornika w Treśniu. Ilość robotników zatrudnionych wynosi około 3000 ludzi, a koniec robót preliminowany jest w połowie 1936 roku.

W bieżącym roku rozpoczęto również budowę drugiego zbiornika w Różnowie na Dunaju.

41.232 STUDENTÓW W POLSCE

Wedle danych Ministerstwa W. R. i O. P. w roku szkolnym 1934-35, liczba słuchaczy w wyższych uczelniach państwowych wynosiła ogółem 41.232, w tem 29.956 mężczyzn i 12.276 kobiet.

Lotniska szybowcowe w Polsce

5 lotnisk na Pomorzu

Według informacji organu aeroklubów „Skrzydlatej Polski”, w ministerstwie komunikacji zarejestrowanych jest 50 szybowców i lotnisk służących szybownictwu w Polsce.

Lotniska te znajdują się w następujących miejscowościach: teren Okręgowego Komitetu Szybowcowego Kraków — Bódzów pod Krakowem, Tręgoborze pod Nowym Sączem, Magóra pod Białą k/Bielska, Kraków; teren O. K. S. Lwów — Bezmiechowa pow. Lesko, Orowo k/Truskawka, Czerwony Kamień — Kulików, Kiczera k/Doliny, Kowalówka k/Buczacza, Białostrzeg k/Krosna, Kulików k/Krzemieńca, Łuczyce k/Przemysła, Michałowice k/Drohobyca, Zagrobla k/Tarnopola, Lwów, Łuck, Posuchowa k/Brzeżan, Barmań k/Równego; teren O. K. S. Łódź — Barycz k/Końskich, Łódź, Brzozówka k/Gostynina; teren O. K. S. Pomorze — Miedzyń

k/Fordonu, Unisław k/Bydgoszczy, Wzgórze k/Lotniska wojsk. Toruń majątek Borek, Rumia; teren O. K. S. Poznań — Mosina pod Poznaniem, Bałczyna k/Ostrzeszowa, Poznania; teren O. K. S. — Helm k/Goleśzawa, Książa Góra k/Radzionkowa, Grodziec k/Będzina, Katowice; teren O. K. S. Warszawa — Miłosna k/Warszawy, Okuniew k/Warszawy, Polichno k/Kielc, Pińczów, Warszawa — Mokotów, Sadowo k/Radomia; teren O. K. S. Wilno — Grzegorzewo k/Wilna, Ausztagie ry k/Wilna, Wasilkowo k/Białegostoku, Sokołka, lotnisko Porubanek, Leszczewo k/Jeziora Szeleni; teren działalności Klubu Lotniczego P. W. S. — Moszczona Kazionna p. Białą Podl., Dębowe Góry k/Janowa Podlask., Brześć n/Bugiem, Biała Podlaska; teren działalności Lubelskiego Klubu Lotniczego — Ślawinek k/Lublina.

Stan wody w Wiśle

Poziom wody w Wiśle i jej dorzeczu wynosił w dniu 1 sierpnia o godz. 7-mej rano: W Krakowie (-2,94) — 2,98; w Nowym Sączu (Dunajec) (1,11) 1,08; w Przemyślu (-1,88) — 1,97; w Zawichoście (1,42) 1,32; w Warszawie (1,92) 1,66; w Wyszkowie (Bug) (0,32) 0,35; w Pułtusku (Narew) (0,58) 0,61; w Płocku (1,68) 1,45; w Toruniu (1,50) 1,89; w Fordonie (1,06) 1,84; w Chełmnie (0,67) 1,47; w Grudziądzu (0,87) 1,48; w Korzeniowie (1,09) 1,33; w Pielknie (0,18) 0,27; w Tczewie (0,20) 0,22; w Einlage (2,70) 2,68; w Schiewenhorst (2,92) 2,86.

W nawiasach podajemy stan wody z poprzedniego dnia.

Temperatura wody wynosiła o godz. 7-jej rano w dniu 31 lipca 12,1 st. C., a w dniu 1 sierpnia 12,4 st. C.

Temperatura powietrza wynosiła w dniu 31 lipca o godz. 7-jej rano 14 st. C., a w dniu 1 sierpnia o tej samej godzinie 13 st. C.

Kierunek wiatru: północno - zachodni.

Programy radiowe

Sobota, 3 sierpnia

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

8.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 6.35 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50 Muzyka poranna (płyty). W przerwie o godzinie 7.20 Dziennik poranny oraz Pogad. sport-turyst. z Warszawy. 8.20 Program na dzień bież. 8.25-8.30 Wskazówki praktyczne. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astron. 12.00 Hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie. 12.03 Wiad. meteorol. 12.05 Dziennik południowy. 12.15 Utwory Ryszarda Wagnera (płyty). 13.00 Chwilka dla kobiet. 13.05-13.30 Mała Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyskiego 14.30 Nowości z płyt. 15.15 Piosenki w wyk. Pilar Arcos (płyty). 15.25 „Nasz handel morski”. 15.30 Audycja dla dzieci z Wilna. 16.00 „Skrzynka techniczna” — omówi red. W. Frenkel. 16.15 Lekkie piosenki w wyk. H. Rapaackiej. 16.30 Recital fortepianowy S. Nawrockiego. 1) Schumann: Panillons op. 2 (Motylki), 2) St. Nawrocki: a) Pieśń wieczorna, b) Dwa mazurki. 16.50 „Codz. odcinek prozy”. „U mety” — opowiadał Z. Bartkiewicz. 17.00 „Dla naszych lotników i uzdrowisk”. Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 18.00 Poradnik sportowy. 18.10 Minuta poezji: Wiersz Jerzego Paczkowskiego. 18.15 „Cała Polska śpiewa” — tr. z Torunia. 18.30 Przegląd wiadomości — omówi prof. H. Mościcki. 18.40 „Życie kult. i artystyczne stolicy”. 18.45 Muzyka lekka (płyty). 19.05 Program na dzień

nast. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 „Nasze pieśni” — odśp. H. Lipowska. 20.00 „Przegląd prasy” z Wilna. 20.10 Muzyka lekka ze Lwowa. 20.15 Dziennik wiecz. 20.55 „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski”. 21.00-21.30 Audycja dla Polaków z zagranicy poświęcona Legionom Marszałka Piłsudskiego. 21.30 „Dzień święteczny na Południu”. Koncert symf. w wyk. Ork. P. R. pod dyr. G. Fitelberga. 22.00 Wiadom. sportowe ogólne. 22.06 Wiad. sportowe lokalne. 22.10 „Wesoła Sylrena” p. t. „Sylrena nad morzem” w opr. Karpińskiego i Wittlina. 22.30-23.00 Muzyka lekka i tan. (płyty). W przerwie o godz. 23.00-23.05 Wiad. meteorol. dla komunikacji lotn.

ROZGŁOSNIA TORUNSKA.

6.30 Tr. z Warszawy. 8.20 Odczytanie programu na dzień bieżący. 8.25 Wskazówki praktyczne. 8.30 Przerwa. 11.57 Tr. z Warszawy. 12.00 Tr. z Krakowa. 12.03 Tr. z Warszawy. 12.05 Tr. z Warszawy. 12.15 Tr. z Warszawy. 13.00 Tr. z Warszawy. 13.05 Tr. z Warszawy. 13.30 Przerwa. 14.30 Tr. z Warszawy. 15.15 Melodie żołnierskie (płyty). 15.25 Tr. z Warszawy. 15.30 Tr. z Wilna. 16.00 Tr. z Warszawy. 16.15 Tr. z Warszawy. 16.30 Tr. z Warszawy. 16.50 Tr. z Warszawy. 17.00 Tr. z Warszawy. 18.00 Tr. z Warszawy. 18.10 Tr. z Warszawy. 18.15 „Cała Polska śpiewa”. Koncert bydgoskiego chóru męskiego pod dyr. A. Roeslera. Transmisja na wszystkie rozgłośnie P. R. 18.30 Życie kulturalne, artystyczne i naukowe na Pomorzu. 18.35 Słynni śpiewacy. Audycja muzyczno-słowna w opracowaniu Bolesława Buszkiewicza. 19.04 Frontem do morza. 19.05 Zapowiedź programu na dzień następujący. 19.15 Koncert reklamowy. 19.30 Tr. z Warszawy. 19.50 Tr. z Warszawy. 20.00 Skrzyżnika rolnicza — koresp. bież. omówi Andrzej Mikiewicz. 20.10 Tr. ze Lwowa. 20.45 Tr. z Warszawy. 20.55 Tr. z Warszawy. 21.00 Tr. z Warszawy. 21.30 Tr. z Warszawy. 22.00 Tr. z Warszawy. 22.06 Wiadomości sportowe z Pomorza. 22.10 Tr. z Warszawy. 22.30 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICĄ

17.15 Anglia (Nat. Progr.). Muzyka tan. 17.40 Koszyce. Rosyjska ork. bałajek. 18.05 Bratysława. Pieśni. 18.15 Tallin. Recital fort. Edwardy Feinsteinówny. Muzyka polska. 18.20 M. Ostrawa. Utwory na gitarę i flet. 18.30 Sztutgart. Muzyka taneczna. 18.30 Monachium. Pieśni Zilchera i Weismana. 18.40 Budapest. Muzyka cygańska. 19.00 Berlin. Soliści. 19.10 Wiedeń. Recital fort. 19.15 Wrocław. Pieśni Mozarta. 19.30 Królewiec. Muzyka na flet, altówkę i gitarę. 19.30 Ryga. Koncert radiok. 20.00 Anglia (Reg. Progr.). Recital fort. 20.00 Oslo. Koncert radiok. 20.10 Koenigs-wust. Wesoły wieczór tan. 20.10 Lipsk. Wesoły wieczór. 20.10 Berlin. Wesoły wieczór muzyczny. 20.15 Praga. Muzyka salonowa. 20.15 Sztokholm. Muzyka lekka. 20.15 Budapest. „Księżna Czardaska” — operetka Kalmana. 20.30 Paris P. T. Koncert wieczorny. 20.40 Rzym. Wesoły wieczór. 20.40 Mediolan. Rozmaitości. 20.45 Brno. „Fortunio” — operetka. 21.10 Luksemburg. Koncert orkiestrowy. 21.15 Kopenhaga. Muzyka wiecz. 21.25 Wiedeń. „Obrazy symf. z całego świata”. 21.30 Mediolan. Koncert symfon. 22.00 Stockholm. Muzyka tan. 22.10 Anglia (Reg. Progr.). Muzyka tan. 22.30 Berlin. „Muzyka plynie w wieczornej godzinie”. 22.30 Strasburg. Muzyka taneczna. 22.30 Lipsk. Muzyka taneczna. 22.30 Wrocław. Muzyka taneczna. 22.30 Koenigs-wust. Nocna muzyka. 22.45 Brno. Muzyka jazzowa. 22.45 Wiedeń. Muzyka taneczna. 22.50 Radio Paris. Muzyka tan. 23.00 Koenigs-wust. Prosimy do tańca. 23.00 Kopenhaga. Muzyka tan. 23.00 Hamburg. „Gdy dzień się kończy” — ork. taneczna. 23.00 Wiedeń. „Obrazy symf. z całego świata”. 23.00 Wiedeń. Wesołe melodie. 24.00 Sztutgart. Koncert nocny.

TRANSMISJA Z KOLONII MŁODZIEŻY SZKÓŁ ŚRĘDNIICH W WIELKIEJ WSI.

Obecnie, w pełni sezonu letniego, życie naszej młodzieży szkolnej ogniskuje się w obozach i koloniach. Najciekawsze zakątki Polski roją się od mrowia młodych, których pragnienie wolności, przestrzeżni, słońca i wody wypędza z miast do obozów po zdrowie i siłę.

Jednym ze środowisk nad polskim morzem, chętnie odwiedzianym przez młodych, jest Wielka Wś. Zgromadziło się tam w obozie TNSW około 500 osób które urok morza ściągnął niewieleż z odległych stron Polski, ale i z zagranicy, np. z Czechosłowacji. Żyje ta młodzież w obozie swoim odrobnym, własnym życiem, związanym ściśle z piękną przyrodą naszego wybrzeża. Do tego nader interesującego środowiska wysłała Rozgłośnia Pomorska w Toruniu swoje mikrofony. W ramach programu nadana zostanie transmisja z udziałem młodzieży, orkiestry i chóru. Transmisję przeprowadzi Józef Wysocki.

REGATY WIOŚLARSKIE O MISTRZOSTWO POLSKI

Ogólnopolskie regaty o mistrzostwo Polski, które odbędzie się w dniach 3 i 4 sierpnia w Brdysiecu stanowią bezspornie największą atrakcję sezonu wioślarskiego. Stanowią one bowiem w r. b. ostatnie regaty przed olimpiadą, zarazem eliminacje do mistrzostw Europy, które rozegrane zostaną na torze Gruenau pod Berlinem w połowie sierpnia. Na 7 mistrzowskich biegów Rozgłośnia Pomorska transmisji swoje mikrofony z sternikami i dwójek podwójnych. Transmisja zostanie nagrana na aparat Stilla, tak że radiostuchacz w ciągu 25 min. otrzyma przegląd regat, trwających kilka godzin. Sprawozdawcą będzie p. Krugowski.

„NAJMILSZY SPRZĘT DOMOWY — APARAT RADJOWY”.

ALICE DE PAYER

Przekład Karola Forda.

Król Stanisław Leszczyński

57)

Powieść historyczna

ROZDZIAŁ XXIII Sakta konwulsjonistów.

W latach 1732-34 walka jasenistów przeciwko jezuitom, zapożyczonym w bulle Unigenitus, dochodzi do szczytu. Z jednej strony widzimy diakona Parisa, który zasłużył sobie właściwie na beatyfikację, z drugiej zaś Ludwika Gonzagę i Marję Alacoque, świętych oficjalnych i autentycznych.

W tym właśnie czasie grób diakona Parisa na cmentarzu Świętego Medarda stał się miejscem ustawicznych pielgrzymek. Ktoś błagał o wyleczenie kalectwa, ktoś inny o jakąś szczególną łaskę, jeszcze inny wreszcie o zbawienie własnej duszy czy o nawrócenie grzesznika... Wkrótce pielgrzymki te przybrały tak wielkie rozmiary, że niesposób było dotrzeć do cudownego grobu.

Wreszcie władze zamknęły cmentarz Świętego Medarda i wtedy konwulsjonści, nazwani tak, ponieważ w konwulsjach leżeli na płycie grobowca — chronili się, zbierali w piwnicach i mansardach całej okolicy. W ten sposób, w ukryciu i wolni od niedwskretanych spoj-

rzeń nocnych patroli, konwulsjonści mogli ze zwiększoną energią poddawać się niektórym próbom wytrzymałości, zwalnym „wielką i małą pomocą”, które podobno niejednokrotnie przekraczały granice, dozwolone przez prawo... Kobiety oczywiście odegrały dominującą rolę w tej dziwacznej infekcji moralnej, która trwała około dwudziestu lat, ale osiągnęła szczyt rozwoju w latach 1727 do 1733.

Arystokracja i dworzanie nie stronili od przyglądania się takim scenom, jak naprzykład komuś wymierzano sto uderzeń polanem w głowę i brzuch, albo też kobietom, powieszonym do góry nogami, mężczyznom ukrzyżowanym, słowem widokom cierpienia, jakie ci nieszczęśnicy znosili z wybuchami radości, albo też w ekstatycznym omdleniu.

Było więc dla Kasi zadaniem stosunkowo łatwym podsunąć panie honorowej królowej myśl wzięcia udziału w jednym z owych seansów „pomocy”. Jedyne trudności polegała na dostaniu się na zebranie, ale Kasia powtarzała sobie słusznie, że sir Reginald albo wicehra-

bia d'Albertville z pewnością jej w tem dopomogą.

Postanowiła więc dowiedzieć się jak najrychlej o przygotowujących się seansach i już nazajutrz poczęła opowiadać pokojowej Marysi o konwulsjonistach. Równocześnie dowiadywała się, którzy z dworzan chętnie uczęszczali na owe potajemne zebrania.

Hrabina Łazowska śledząca uważnie bieg wypadków, nie szepnęła swojej wykołonej pokojowej ani słówka o tem, co usłyszała w Oranżerii, ale zaczęła udawać wielkie zainteresowanie, jakby tylko z ciekawości, wyczynami „Vaillantistów” i „Augustynianów”, tych dwóch najważniejszych odłamów konwulsjonistów.

W takim to stanie umysłów znajdowały się nasze najważniejsze osobistości owego dnia, gdy sir Reginald Thorncliff mówił przez okno z Heleną de Carbonnelles i kiedy bezpośrednio potem pan de Prémoré znalazł przypadkiem okazję, aby rozmówić się z człowiekiem, do którego czuł antypatję i nieufność.

Tymczasem więc Helena opuściła siostrę i udała się na poszukiwanie naszego starego znajomego Antoniego Dobrzyńskiego, z którym zawsze naradzała się w chwilach niepewnych.

Antoni, który nigdy nie oddalał się zbyt od swych kochanych pupulek, wkrótce się zjawił.

Helena objaśniła mu sytuację. Gdzież mógł się podziar sir Reginald Thorncliff, któremu ona i jej siostra zezwoliły na odwiedzenie ich, ujrząwszy go przez okno? Słyszac nazwisko baroneta, Antoni zmarszczył krzakaste brwi:

— O, jasnie panienko, cóż za nieostrożność! Zawsze panienka zobaczy go za wcześniej, tego przekłętęgo Anglika!... A jeśli zablądził w korytarzach pałacu, mój Boże, to tem lepiej dla nas...

Helena nie mogła się powstrzymać od uśmiechu, słysząc z jaką zjadliwością, ostatecznie usprawiedliwioną, Antoni wyrażał się o jej niedawnym przesładowcy.

— Ależ on nie jest naszym wrogiem, Antoni! Zapewniam cię! Dowiódł mi tego zresztą.

— Jakoś nie mogę w to uwierzyć — odrzekł uparty Polak.

Helena objawiła gwałtowne zniecierpliwienie.

— Nie potrzebujesz w to wierzyć — odrzekła — Już sama będę o to dbała... ale teraz chodź ze mną.

— A pannę Marysię zostawimy samą?

— A cóż jej się może stać w pałacu? Tracisz trochę rozum, mój biedny Antoni!

Antoni nachylił się ku panie de Carbonnelles.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Wszechpolskie regaty o mistrzostwa Polski w Bydgoszczy

w sobotę i niedzielę 3-go i 4-go sierpnia rb. 24 biegi. Początek o godz. 15-tej.

UFA PALAST GDAŃSK
Elisabethkirchengasse Tel. 24600
Pierwszy film nowej produkcji UFA
Die Heilige und ihr Narr
z Hansi Knoteck, Hans Stüwe
Lola Chlud, Friedrich Ulmer

Scenariusz: Piotra Franka podług powieści Agnieszki Günther
Reżyserja: Hans Deppe z współudziałem Piotra Ostermayra

Film ten osnuty na ciekawej i sensacyjnej akcji, ilustruje dzieje czystej i silnej, zwalczającej wszystkie przeszkody miłości.

Najnowszy dźwiękowy przegląd tygodniowy Ufa
Początek: w dnie powszechnie i niedzielę o godz. 4-tej, 6,15 i 8,30. 6858

Codzienne objazdy w porcie gdyńskim „PAUL BENEKE“ z małą orkiestrą pokładową z Gdańska 15.00 z Sopot 16.15

OPROCZ TEGO: 6859
w niedzielę 4 sierpnia o 9.00 z Gdańska, o 10.15 z Sopot.
Telefon nr. 27 618 „Weichsel“ A. G.

Oryginalny **RUBEROID** 6811
Najlepszy i najtańszy materiał do krycia dachów
Od 40 lat we wszystkich krajach najlepiej zaprowadzony. Odporny na działania atmosferyczne — bezwonny. Przy upale nie ścieka. Rynny dachowe są zawsze czyste. Zużyć go można do każdego dachu, bez różnicy pochyłości. Dobry środek izolacyjny na olepto i mroz. „Ruberoid“ przez szereg lat nie wymaga konserwacji. — Zniżka premii asekuracyjnych, gdyż „Ruberoid“ należy do gatunku twardego dachu.

„IMPREGNACJA“ Sp. z o. o. Fabryka Ruberoidu BYDGOSZCZ
Każda rolka oryginalnego Ruberoidu jest zaopatrzona wewnątrz stemplem „RUBEROID“

TORUN ELEGANCKI
pan zaopatruje się w bieliznę w firmie
A. ZIELIŃSKI
Toruń, St. Rynek obok Grelewicza) 6485

Motocykl
z przyczepką w dobrym stanie do sprzedania cena 500 zł. Wiadomość: Toruń, Rejtana 11. 6841

Skład
szkła i fajansu z towarami bardzo tanio byle zaraz z powodu wyjazdu sprzedam. Adres wskaże „Dzień Pomorski“, Toruń, pod nr. 6853

Kapelusze
damskie, najmodniejsze, w wielkim wyborze, poleca tanio przeróbki od 50 gr. Toruń, Małe Garbary 2. 6851

Osoba
starsza, pięknie haftuje monogramy, całe wyprawy, wyjedzie chętnie na wieś do dworu. Łaskawe oferty: Filja „Dnia Pomorskiego“ Toruń, Małe Garbary 2 pod „d 331“ 6602

Plac
budowlany na sprzedaż blisko śródmieścia, narożnik Legionów i Bawarczyków Toruń, wiadomość na miejscu 6605

Kupię
piec westfalski, używany, Toruń, Górski, Łukowa 15. 6842

Zawiadomienie
Z dniem dzisiejszym przystąpiłem jako członek do Spółdzielni „Kredyt Kupiecki“ i sprzedaję na asygnaty tejeże. Leon KUCZYŃSKI, Skład Artykułów Męskich. 6839

Piękne
słoneczne zupełnie odnowione mieszkanie 5 pokojowe, kuchnia, przedpokój, gaz, elektryczność, łazienka II, piętro zaraz do wynajęcia. Informacje Toruń, ul. Mostowa nr. 28. 6755

Mieszkanie
5-pokojowe, słoneczne, wysogody solidnym wynajmę, Toruń, Bydgoska 62 m. 4. 6725

Okazyjnie
Stołowy pokój stylowy, 1622 ka żelazne, dywany, meble różne sprzedam. Toruń, Bydgoska 62—4. 6724

4 pokojowe
mieszkanie, słoneczne, łazienka, gaz, elektr. zaraz do wynajęcia. Toruń, Luźbicka 28. 6795

Pokój
umeblowany, duży, słoneczny, (łazienka) utrzymane, kuchnia wyborowa, oficerowi lub urzędnikowi wysnajmę. Matejki 38, II. p. Toruń. 6854

BYDGOSZCZ

Korespondent
który włada biegle polskim, angielskim, francuskim, i niemieckim językiem, piszący dobrze na maszynie i znający się na księgowości, poszukuje odpowiedniej posady od zaraz. Zgłoszenia proszę skierować do Apteki pod „Złotym Orłem“ w Bydgoszczy. 6791

Poszukuję
posady woźnego, inkasenta lub jakiegokolwiek innej. Złożyć może gwarancję. Zgłoszenia do Adm. „Dnia Bydgoskiego“ pod Nr. 200. 6860

GDANSK Zgubiona
legitymację tymczasową, wystawioną przez Komisarza Gen. R. P. w Gdańsku na nazwisko Jan Kaszubowski, unieważnia się. 6857

GRUDZIĄDZ Zastępstwo
w gabinecie dentystycznym na sierpień obejmie absolwentka Akademii Stomatologicznej. Oferty z podaniem warunków do „Dnia Grudziądzkiego“ pod nr. 1296. 6849

Za gotówkę
kupię 6—10 morg. dobrej ziemi, 2 morgi łąki blisko wioski gminnej lub miasta. Oferty do Adm. „Dnia Grudziądzkiego“, Grudziądz. 6850

Mieszkanie
4-pokojowe komfortowe z garażem lub bez, od zaraz do wynajęcia. Nowacki, Grudziądz, Wybickiego 44. 6848

Meble
wielki wybór niskie ceny solidne wykonanie 6656
tylko w firmie **BRACIA TEWS**
Toruń, ulica Mostowa 30

Do akt Nr. Km. 1273, 1291, 1294/35. 6840
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu V rewiru Leonard Rzymyszkiewicz, zamieszkały w Toruniu ul. Łazienna 13, na zasadzie art. 602 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 8 sierpnia 1935 r. o godz. 12 odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Pomorskiego Stow. Rolniczo-Handlowego w Toruniu przy ul. Mostowej 32, składających się z różnych maszyn rolniczych, łańcuchów, wialni, manesz, sieczkarek, plugów, dużej ilości różnych naczyń kuchennych, kamieni do ostrzenia, osi do wozów, dużej ilości śrub maszynowych i wiele innych przedmiotów, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Toruń, dnia 1 sierpnia 1935 r.
(-) L. Rzymyszkiewicz, komornik sądu grodzkiego.

Wyjeżdżam do końca sierpnia Dr. Tarkowski Grudziądz
ulica Mickiewicza 27 6845

Dom
w Gdańsku-Wrzeszczu komfort, sutereny, 2 piętra, poddasze. Wielki ogród owocowy i kwiatowy, centrum zaraz sprzedam, 65.000 guld. gdańskich z tego 25.000 hipoteka. Zgłosz. „Gazeta Morska“, Gdynia pod „R“. 6862

Mieszkanie
w śródmieściu 5—6 pokoi, od zaraz poszukuje urzędnik państwowy. Oferty Redakcja „Dnia Grudziądzkiego“ Grudziądz, nr. 90. 6846

GDYNIA Poszukuję
dwa duże pokoje z kuchnią na I piętrze w centrum Gdyni. Oferty Zoppoty, Gartenstrasse 10, m. 10. 6863

Szlachetne tynki
własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji. Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stopnielastrowe. Adres „ELEWACJA“ Gdynia, Abraham 35 telefon 22773.
Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. 3926

Mieszkanie
5-cio pokojowe z wszelkimi wygodami, wyremontowane do wynajęcia od 15. VIII. wzgl. 1. IX. Wiadomość: Toruń, Mickiewicza 87, m. 7. 6804

II. Ogłoszenie
Zarząd Spółki Akcyjnej Kolej Lokalna Toruń — Lubicz zwołuje Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów na piątek, dnia 16 sierpnia 1935 r. godzinie 13 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Toruniu, Ratusz, I. piętro, pokój nr. 15 z następującym porządkiem obrad:

- Wybór przewodniczącego,
  - Powzięcie uchwał w sprawie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu z działalności Spółki w roku 1934, bilansu per 31. XII. 1934, rachunku zysków i strat za rok 1934, podziału czystego zysku, sprawozdania Komisji Rewizyjnej oraz udzielenia absolutorium władzom Spółki;
  - Powzięcie uchwał w przedmiocie rozwiązania i likwidacji Spółki;
  - Ustanowienie likwidatorów i ustalenie ich uprawnień;
  - Wybór członków Rady Nadzorczej;
  - Ustalenie liczby członków Zarządu;
  - Wolne wnioski.
- Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, złożą swe akcje w Zarządzie Spółki w Toruniu, ul. Bydgoska 52, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z tem, że akcje nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.
- Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej.
- W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.
- Zamiast złożenia akcji, będących w posiadaniu Skarbu Państwa i związków komunalnych wystarcza złożenie urzędowego zaświadczenia kasy, w której akcje są przechowane. 5982

ROZNE

Jasnowidz
Vapuro, jasnowidzi na tysiące kilometrów, daje możliwość zdobycia miłości posiadanej osoby. Załączyć 0,85 znaczkami. Kraków, Wielopole 3. 6833

Dwór
w pojezierze brodnickim przyjmuje letników na sierpień i wrzesień, uroczko położony wśród lasów nad jeziorami, utrzymanie dzieńne z 4.— Zgłoszenia Dziejegelewski, Maj, Bachotek, poczta Pokrzydowo, pow. Brodnica. 6748

Odkurzacz nie-elektryczny przy pracy.

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetry na stronie 7-lamowej	0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie	1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie	0.80 zł
w tekście na dalszych stronach	0.50 zł
Drobne za słowo 16 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.	
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.	
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% niżki.	
Komunikaty 50 gr za wiersz.	
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.	
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-lamowej	15 fen.
„ „ „ 4-lamowej	50 fen.
„ „ „ drobne za słowo 5 fen. — tytułowe	10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOŚI:

W ekspedycji miejscowych agencji	2.50 zł
Z odnośnikiem do domu	2.80 zł
Przez pocztę z odnośnikiem do domu	2.89 zł
Pod opaską	4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę	2.32 gd; przez gońca
z odbieraniem w administracji wprost	1.75 gd
Zagranicą	4.00 gd

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

Redaktor odpowiedzialny: Witold Męznicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

U W A G I:
Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłaconą przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje do żądania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowym śledztwaniu należność rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny za sprawę W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gałęza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1. Redaktor odpowiedzialny na Ciechocinek — Tadeusz Gierut, Ciechocinek, Park Główny, Czytelnia. Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Członkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej s. A. w Toruniu.